

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 23, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 10

"Keleivis" Telefonas: AN 8-3071

Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 8, 1879

Atskiro numerio
Kaina 10 Centų

54-TIEJI METAI

Ar Amerika Ruošiasi Pasitikti Berlyno Krizę?

Vyriausybė Sako, Kad Viskas Yra Numatyta, Viskas Paruošta; Opozicija Abejoja ir Norėtų Rimto Pasiruošimo; Karo Vadai Skundžiasi Dėl Kariškų Pajėgų Mažinimo; Berlyno Krizė Artėja, Bet Nieko Nedaroma Jai Pasitikti.

Pereitą savaitę prezidentas D. D. Eisenhower buvo sušaukęs krašto saugumo tarybą aptarti Berlyno besartinančią krizę. Po to prezidentas tarėsi su kongreso vadais ir jiems aiškino, kad Amerika yra pasiruošusi ir numatėsi viską Berlyno krizei pasitikti. Kongreso vadų klausimus, ar nereikėtų stiprinti kariuomenę, ar bent sustabdyti dabar planuojama vykdyti kariuomenės mažinimą, prezidentas pabrėžė, kad vyriausybė yra numatėsi visokias galimybes ir dabar nėra reikalo nei kariuomenės stiprinti, nei sulaikyti dabar numatoma kariuomenės ir marinių korpuso mažinimą.

Nežiūrint tokio prezidento užtikrinimo kongreso demokratų vadai savaitės gale pakartotinai ragino vyriausybę ruoštis stiprinti karišką pajėgą, kad atėjus Berlyno krizei nereikėtų trauktis ir nusileisti.

Krašto apsaugos sekretorius irgi plačiai aiškino, kad viskas yra numatyta ir apskaičiuota ir kad karo pajėgų mobilizacija nėra reikalinga šiuo metu. Jei kada reikės ką nors daryti, vyriausybė padarys kas reikia.

Tokie užtikrinimai daug ką neįtikina ir krašte jaučiamas netikrumas dėl Berlyno krizės išsprendimo. Kongresas teiravosi karo vadų, kaip jie žiūri į karišką pajėgų mažinimą, kaip tai yra numatyta vyriausybės biudžete ateinantiems metams. Visi karo vadai pasisakė, kad jie apgailestauja karo pajėgų mažinimą ir nurodo, kad sumažinus karo pajėgas kariuomenė ir karo laivynas negalės tinkamai atlikti savo uždavinių, kaip tai pridera. Prieš porą mėnesių karo vadai pritarė prezidento biudžetui, bet pasiaiškinime kongresui jie aiškiai pasisako už kongreso daugumos, o ne vyriausybės poziciją tuo klausimu.

LEKIANČIS AUTOMOBILIS

Detroito balandžio mėnesį bus išbandytas pirmas lekiantis automobilis. Toki mašina dirbama Chrysler korporacijos dirbtuvėse. Užsakymas tokią mašiną padirbti buvo gautas iš armijos.

Anglijos ministerių pirmininkas MacMillan šią savaitę lankosi Bonnoje ir pasakui Paryžiuje, o vėliau atvyks į Kanadą ir Washingtoną painformuoti apie savo pasitarimus su Chruščiovu.

Lenkų Komunistai Pradedą Kongresą

Lenkijos komunistų (darbininkų) partija šį antradienį pradeda savo kongresą. Partijos kongresas nebuvo šaukiamas keletą metų. Įvairios komunistų delegacijos iš įvairių kraštų jau atvyko į Varšuvą. Sovietai atsiunčia didelę delegaciją, kuriai vadovauja kompartijos sekretorius Ignatov.

Lenkijos komunistai daug kuo skiriasi nuo kitų kraštų komunistų ir ypač jie skiriasi žemės kolektyvizacijos klausime. Lenkijos kolchozai subyrėjo po 1956 metų spalio, kada partijos sekretorium buvo išrinktas W. Gomulka. Nuo to laiko Lenkijoje kolchozų kūrimas stovi vietoje.

Lenkijos komunistai pabrėžia, kad svarbiausias kongreso darbas bus Lenkijos vidaus politikos ir ūkiskų klausimų aptarimas.

Prancūzų Rinkimuos Degolistai Pralaimi

Sekmadienį kovo 7 d. Prancūzijoje visame krašte buvo renkamos savivaldybės. Mažesniuose miestuose rinkimai paaiškės tik po kito sekmadienio, kada vyks perbalsavimai, bet dvylikoje didžiųjų šalies miestų rinkimai jau užbaigti. Tuose miestuose visur komunistų balsų skaičius padaugėjo, kai kur socialistai žymiai sustiprino savo įtaką, o degolistų partija visur neteko daug balsų.

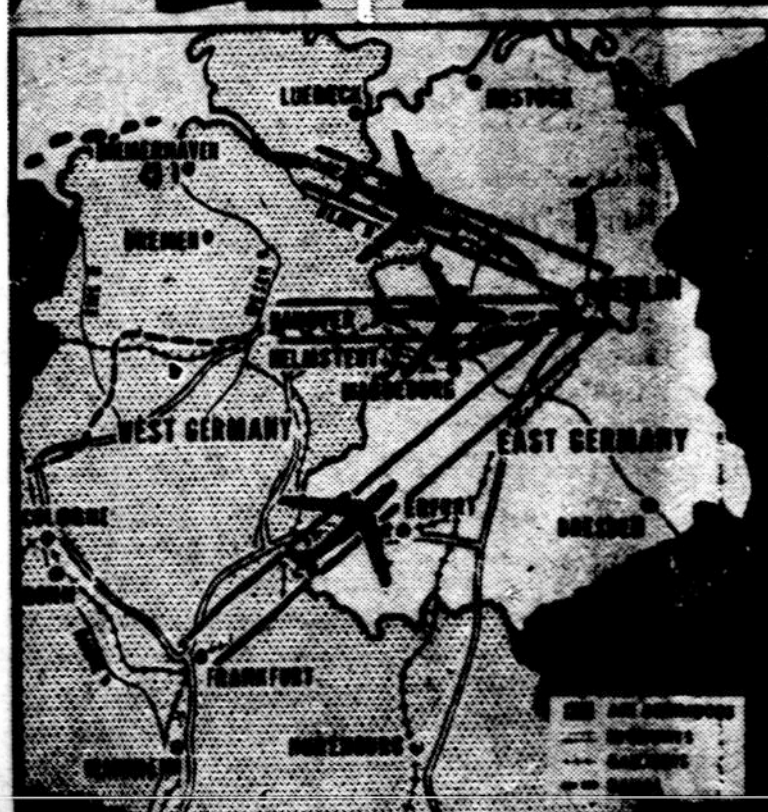
Ba suutojų pasisukimas nuo de Gaulle šalininkų aiškinamas tuo, kad gen. de Gaulle vyriausybė krašto atstatymo našta bando suversti ant darbininkų pečių.

SUSIROPINĖS

Pietų Rodezijos (Afrikos) ministras pirm. Edgar Whitehead paskelbė valstybę nepaprastoj padėty dėl negrų sukelto neramumų.

RUPEŠIAI DEL BERLYNO

Viršuje kairė — valstybės departamento sekretoriaus pareigas einas Christian Harter, dešinė — Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Dag Hammarskjöld. Abu turi rupešius dėl Berlyno. Jungtinių Tautų sekretorius skrenda į Maskvą ir ten kalbės su pačiu Chruščiovu.

Kalinių Maištas Walpole Kalėjime

Pereitą šeštadienį Walpole kalėjime pre Bostono šeši kaliniai kalėjimo dirbtuvė pasigavo kelis kalėjimo pabėgė. Pabėgti jiems nepasisekė. Tada kaliniai, neva vesdami derybas, pasigavo dar kelius "užstovus, jų tarpe kalėjimo viršininką ir kapelioną ir visus šešis užstovus aplaistė gazolinu ir grasino sudeginti.

Pagaliau 50 valstijos policininkų įsiveržė į kalėjimo dirbtuvę ir suėmė maištinkus. Užstovai buvo išlaisvinti visi sveiki, nors ir apdaužyti.

Dabar maištinkai kaliniai bus teisiami už samokslą, už bandymą pabėgti ir už sargybinių pagrobimą.

ATRADO PABĖGUSI SATELITĄ DISCOVERER

Užpraeitą savaitę, vasario 28 d., Amerikos mokslininkai paleido vieną žemės satelitą iš Kalifornijos ir paskui nebežinojo, kur tas satelitas nukėlė. Pereitą savaitę "pabėgėlis" atsirado. Pasirodo, kad naujasis satelitas keliauja aplink žemę per šiaurės ir pietų poliusus ir apibėga aplink žemę per 95 su puse minutes. Jis bėga aplink žemę nuo 176 iki 519 mylių aukštumoje, sveria 1,300 svarų.

Pradžioje to satelito niekas nesusekė todėl, kad jo radijas dirba nevisai tvarkingai.

Amerikos Dirbtinė Planeta Keliauja

Pereitą savaitę, kovo 3 d., Amerikos mokslininkai paleido raketą į mėnulį, prasoė pro šalį ir raketa nukrito į erdvę, kur ji virto dirbtina planeta ir suksis aplink saulę, kaip tą daro ir kitos planetos.

Amerikiečių paleista raketa praskrido pro mėnulį 37,000 mylių atstume ir iškilusi į aukštybes 400,000 mylių vis dar siuntė įvairias žinias apie erdvę. Aukščiau 400,000 mylių ir po 3 su puse dienų kelionės raketos radijas nutilo, nes išsismė baterijų jėga.

Naujasis raketa buvo išauta į aukštybes Floridoje. Ji sveria 13 su puse svarų ir yra kamuolio pavidalo.

JIS PALAUKS

Nikita Chruščiovas buvo paskyręs vakariečiams iš Berlyno išsikraustyti gegužės 27 d. Dabar jis pareiškė sutinkąs palaukti dar mėnesį ir daugiau, jei vakariečiai parodys nuoširdų norą tartis.

Maskva Užmokėjo Du Pont Kompanijai

Maskvos vyriausybė sutiko užmokėti Du Pont de Nemours korporacijai pusantro milijono dolerių už tos kompanijos vieną patentą. Karo metu Du Pont kompanija davė informacijų rusams, kaip gaminti dirbtinę gumą ir už tą informaciją norėjo gauti atlyginimą, bet rusai atlyginimo klausimą vis vilkino ir nenorėjo atsisteiti.

Dabar rusai sumokėjo Du Pont kompanijai už iš jos gautą informaciją ir sako, kad tai padaryta su tikslu plėsti prekybinius santykius su didžiausiu chemijos trustu Amerikoje. Amerikai už "nuomos paskolos" 11 milijonų dolerių rusai nesutinka atsilyginti, jie siūlo 300 milijonų už visą tą milžinišką karo paskolą, o Amerika sutiktų paskolą nurašyti už 800 milijonų dolerių, bet rusai tiek neduoda. Privaciai kompanijai jie sutiko sumokėti, nes tikisi su ja dar daryti biznį.

Norėjo Papirkti Robert F. Kennedy

Senato komisijos, advokatas Robert F. Kennedy, senatoriaus John F. Kennedy brolis, pereitos savaitės gale sakė laikraščininkams, kad viena darbininkų unija ir viena kompanija bandė jį paveikti kad jis nutrauktų jį tyrinėjimą senato komisijoj ir už tai žadėjo remti jo brolio, senatoriaus J. F. Kennedy, kandidatūrą į prezidento vietą.

Adv. R. Kennedy sako, kad jis tokį pasiūlymą atmetęs ir nieko apie tai niekam nesakęs, nes nematęs reikalo to dalyko pūsti.

Dabar spaudoje ir kongrese kyla balsai, kurie reikalauja, kad adv. R. Kennedy papasakotų plačiau, koki unija ir koki kompanija bandė jį politiniui papirkti. Atrodo, kad adv. R. H. Kennedy turės atidengti, kas bandė jį pavilioti politiniais pažadais.

Pabaudos Mokykloje Sudegė 21 Vaikas

21 vaikas kovo 4 d. sudegė pabaudos (reformos) mokykloje prie Little Rock, Ariz., miesto. Mokykloje buvo iš viso 68 negrai vaikai, 47 išsigelbėjo nuo gaisro išmušdami grotus languose, bet viename miegamajame kambaryje, kur buvo 21 vaikas, vaikai nepajėgė išmūšti grotų ir sudegė.

Mokykloje nakties metu nebuvo sargybinio, nes jis serga ir guli ligoninėje, o durys buvo uždarytos.

Gub. Faubus, pagarsėjęs integracijos maišatyje, įsakė iširti nelaimės priežastis ir ypač kodėl mokykloje nebuvo sargybinio, kai durys buvo uždarytos.

Irake Vėl Sukilo Armija Verčia Diktatorių

Siaurinėj Krašto Dalyje Sukilusi Armija Daro Tvarką; Diktatorius Generolas Kassim šaukia "Liaudies Milicijos" Pagalbos; Varžosi Arabu Nacionalistai su Bolševikuojančiais Kassimo Sebrais.

Afrikos Nyasaland Negrai Maištauja

Nyasaland negrai Afrikoje pereitą savaitę kėlė riaušias ir demonstravo prieš Rhodezijos Federacijos vyriausybę. Negrai Nyasaland provincijoj nori atsiskirti nuo Rhodezijos ir gauti nepriklausomybę. Rhodezijoje, šiaurinėje ir pietinėje, valdo baltieji vietos gyventojai, o Nyasaland provincijoj negrai sudaro didžiulę gyventojų daugumą ir, gavę nepriklausomybę, tvarkytųsi be baltųjų globos.

Demonstruojančius negrus policija ir kariuomenė pakartotinai išvaikė ir riaušėse žuvo 39 negrai. Anglijoj kyla protestai prieš vyriausybės politiką ir reikalaujama, kad Anglijos valdžia sudraustų Rhodezijos vietos vyriausybę ir leistų Nyasaland negrams tvarkytis be baltųjų kišimosi į jų reikalus.

Nikita Žada Baigti Šaltąjį Karą

Rusijos diktatorius Nikita Chruščiov lankosi rytinėj Vokietijoje. Jis aplankė Leipcego mugę ir ten sveikino A. Krupą, žymiausią Vokietijos kanuolių ir tankų gamintoją ir hitlerininką, kuris po karo buvo nuteistas kaip karo kriminalistas. Visoj eilėj kalbų Leipcege ir Berlyne Chruščiovas pabrėžė, kad Berlyno "demilitarizacija" turi būti įgyvendinta, kaip Maskva siūlo.

Jei Vakarai sutiksia su Maskvos siūlymu, tai Chruščiovas žada baigti "šaltąjį karą", o jei ne, tai Rusija darys taiką su rytine Vokietija ir perleis kelius į Berlyną rytinės Vokietijos valdžiai. Į taikos sutarties su Vokietija surašymą Chruščiovas žada įtraukti Lenkiją ir Čekoslovakiją.

MĖGSTA KELIAUTI

Anglų žymusis valstybės vyras Winston Churchillis, nors jau ir devintąją dešimtį eina, bet mėgsta dažnai keliauti. Čia matome jo žmoną, išsineančią iš graikų turistinio Onassis jachtos, kai ji su vyru buvo užsukus į Canary salas.

Aliejumi turtingame Irake vyksta kariškas sukilimas prieš karišką diktatorių generolą Abdul Kassim, kuris pernai vasarą liepos 14 d. nuvertė ir išsaudė karališką Irako valdžią. Nuvertus karalių valdžią perėmė gen. Kassim, bet jis greitai susipyrko su arabų nacionalistais, kurie norėtų Iraką artimai sujungti su diktatorių Nasserio valdomu Egiptu. Gen. Kassim ir apilink jį susispietė jo patarėjai stovi už Irako nepriklausomybę ir už artimą bendradarbiavimą su Sovietų Rusija. Skirtumai tarp nacionalistų ir prosovietinių gaivalų priešo prie to, kad Kassimo teisima nuteisė vieną nacionalistų vadą pulkininką Arifą sušaudyti "už išdavystę".

Pirmieji pranešimai apie sukilimą atėjo iš Bagdado radijo stoties, kuri paskelbė gen. Kassimo įsakymą areštuoti pulkininką Shawaf, Mosulio srities karišką vadą ir žada už pulkininko suėmimą 28,000 dolerių dovaną. Vėliau gautos žinios patvirtina, kad sukilime dalyvauja šiaurinėj krašto dalyje esanti kariuomenė, kuriai vadovauja generolas al-Tahbaki.

Gen. Kassim valdžia šaukia "liaudies milicijos" pagalbos prieš sukilusią kariuomenę. "Liaudies milicija" ten buvo įkurta po liepos perversmo ir ji yra komunistų ar komunistuojančių žmonių įtakoje. Iš to atrodytų, kad gen. Kassim nebegalį pasitikėti kariuomenės daliniais ir turi šauktis ginkluotų minių pagalbos.

Vėliausiomis žiniomis Irako diktatoriaus karo lėktuvai bombardavo Mossul miestą ir sukilusius kariuomenės dalinius. Bet sukilėliai skelbia, kad jie ir toliau tęs kovą "išvaduoti nuo vergijos ir tiranijos".

Šį pirmadienį Irako sukilimas jau vyksta antrą dieną, bet aiškaus vaizdo apie sukilimo eigą ir kas ten gali laimėti dar nėra.

GYVENTOJŲ SKAIČIUS SMARKIAI AUGA

1957/58 metais pasaulio gyventojų skaičius padidėjo 90,000,000. Dabar mūsų žemėje gyvena 2,800,000,000 žmonių, o jeigu gyventojų skaičius ir toliau taip pat didės, tai ligi 2000 metų žemėje gyvens 7,000,000,000 žmonių.

Dabar ne visi žmonės sugeba išsimaitinti, o kaip bus, jei jų skaičius padaugės veik trigubai?

Kaip bus su Berlinu?

Berlyno krizė bresta. Rusai sutinka, kad susirinktų kelių valstybių užsienio reikalų ministrai tą klausimą aptarti, bet jie iš anksto duoda suprasti, kad ministrai to klausimo neišspręs. Reikės vyriausybės galvų arba "viršūnių" konferencijos tam klausimui aiškinti ir tai nežinia, ar pasiseks prie derybų stalo klausimą išspręsti.

Rusai rimtai yra nusistatę išvairyti Vakarų valstybių kariuomenę iš Berlyno miesto ir tą miestą įjungti į savo satelitą — rytinę Vokietiją. Vakarai atsako, kad jie "nė colio" nenusileis ir nuo savo teisių Berlyno mieste neatsisakys. Kol kas tokios yra Rytų ir Vakarų valstybių užimtos pozicijos.

Rusai savo nusistatymą išpašyti amerikiečius, anglius ir prancūzus iš Berlyno miesto paskelbė pėnail lapkričio 27 d. ir davė laiko Vakarams susiprasti ir susitarti su rusais iki gegužės 27 d. Dabar Chruščiovas užsiminė, kad rusai laiką gali ir pratęsti, nes esą ne tiek svarbu kada Berlynas bus "internacionalizuotas" ir išvaudotas iš vakariečių kariškos globos, kiek svarbu, kad tas "vėžio skaudulys" būtų pašalintas... Bet, pagal Chruščiovą, Vakarai turi rimtai derėtis dėl to reikalo.

Aišku, dėl Berlyno turėsime derybas ir greičiausiai net pačių viršūnių derybas. Bet jeigu rusai nesutiks pakeisti savo reikalavimų ir nesutiks daryti kompromisų ir jei Vakarai taip pat laikysis savo pozicijos, tai susitarimui pagrindo nėra daug. Kas nors turės kapituliuoti. Bet kas?

Zodžiais Berlynas nebus apsaugotas nuo komunistų apetito jį praryti. Patys griežiausieji žodžiai neatbaidys rusų nuo jų plano perleisti Berlyną smaugimo darbą rytinės Vokietijos komunistams. Rusai jau pakartotinai užsiminė, kad bet koks bandymas jėga palaikyti susisiekimą tarp — komunistų iš visų pusių supamo — Berlyno su vakarine Vokietija gali pradėti karą, nes bet koks jėgos pavartojimas prieš rytinės Vokietijos vyriausybę įtrauks į maišatį visas Varšuvos sutarties valstybes, o Kinija taip pat pasisiūlė dalyvaui kare, jei toks kiltų dėl Berlyno. Vadinas, dar niekas iš komunistų pusės neužsiminė apie Berlyną blokadą, o rusai jau įspėja, kad bandymas blokadą sulaužyti reikš karą...

O kaip Vakarai mano pasitikti pavojų Berlynui? Kol kas apie bet kokius planus tam pavojui pasitikti visuomenė nieko nežino, o dabar kylantieji balsai kongrese ir spaudoje dėl būtinio reikalo ką nors daryti ir ruošis rodo, kad dar nieko ir nėra daroma tam pavojui pasitikti. Prezidentas pereiną savaitę užtikrino kraštą, kad dėl Berlyno jokių ypatingų pasirošimų nesą reikalo daryti...

Eilė senatorių ir kitų politinių vadų mano kitaip. Vienas pasisakymas ypatingai yra reikšmingas, būtent, Dean Acheson'o, buvusio valstybės sekretoriu prezidento Trumano laikais. Jis sako, kad dėl Berlyno gresia labai rimta krizė, ir būtų lengvadiška manyti, kad rusai tik baido ar blofuoja. Vienintelis būdas Berlyno krizę pasitikti, pagal jo manymą, yra sustiprinti NATO kariškas jėgas Europoje, pasiruošti be triukšmo ir jeigu derybose negalima būtų susikalbėti, tai pasiruošti kelią į Berlyną atidaryti ginklais, nenaudojant atominių ginklų. Tik toks pasiruošimas ir apsisprendimas kelią į Berlyną laikyti atvirą visomis priemonėmis (išskyrus atomines bombas), gali priversti rusus apsigalvoti ir nuo savo planų atsistakytį.

Zinoma, yra pavojus, kad toks jėgos pavartojimas gali išsigimti į atominį karą, bet ar rusai tokio karo nori? Jei ne — karo nebus ir rusai paliks Berlyną ramygeje.

Šitas rimtas įspėjimas, reikia manyti, daug ką pažadins ir primins, kad prie Berlyno spresis labai svarbūs klausimai. Jei Berlynas bus atiduotas rusams be pasipriešinimo, tai visos Vakarų pozicijos Europoje ir net visame pasaulyje gali subyrėti.

Nuo to kaip Amerika ruošis Berlyno pavojų pasitikti matysime, ar "nė colio" reišia tik tuščius žodžius, ar tikrą ryžtą.

A p ž v a l g a

SUKAKTUVININKO SVARBIAUSIA DIENA

Tautininkų "Dirvoje" plačiai paminėta 50-ties metų sukaktis vieno iš Lietuvos "vadistinės eros" žurnalisto — Bronio Railos. Iš jo platus atsakymo į įvairius jam pateiktus klausimus, vertas dėmesio yra atsakymas į klausimą, kokią datą savo gyvenime jis skaito svarbiausia? Jis sako kad svarbiausioji data jo gyvenime buvusi

"Kada iš ideologinio internacionalisto apsisprendžiau būti tautininku (nacionalistu). Tai įvyko 1932 m. vasarą par atos-

togas tėviškę, neveikiant nei knygoms, nei draugams, nei jokiems iškvietimams, o pačiam vienam ilgai ir skausmingai mąstant. Buvau tada 23 metų..."

Iš "internacionalisto" apsisprendė būti "tautininku", aiškiau pasakius, iš bolševiko apsisprendė pasidaryti smetonininku.

Savo jaunose dienose B. Raila save skaitė socialdemokratu, bet dengdamasis socialdemokrato vardu buvo aktingas komunistas, rašinėjęs į komunistų spaudą ir per Sovietų pasiuntinybę Kaune savo rašinius siuntinėjęs komunistams į Sovietų Rusiją, o savo cenzūros

AR JIS NUTRAUKĖ VANDENYNO KABELĮ?

Jau buvo pranešta, kad Amerikos kariniai iškratė rusų žvejų laivą "Novorossijsk", įtarę, kad jis nutraukė povandeninį kabelį. Apačioje rusų žvejų laivas, vidury Amerikos karo laivas, kurio įgulos dalis iškratė rusų laivą, ir viršuje Amerikos karo laivo komendantas. Rusų laivas buvo įtartas dėl to, kad jis plaukiojo netoli tos vietos, kurioi kabelis buvo nutrauktas.

Anglo pamoka rusams

Anglijos ministerių pirmininkas MacMillan svečiavosi Sovietų Rusijoje. Apie tas "vaises" anglai ilgai kalbės, nes jos tikrai buvo nepaprastos. Rusijos diktatoriui Chruščiovui, priimančiam svečią iš Anglijos, "suskaudo dantį" ir svečias buvo paleistas be šeimininko keliauti į Kijevą ir kitur, o šeimininkas su diplomataiškai "skaudanciu danti-mi" priiminėjo kokias tai delegacijas ir išdrožė prakalbą, kurioje sujaukė visus pasikalbėjimus su Anglijos premjeru.

Svečias iš Anglijos, rodos, turėjo nutraukti tokias "vaises" ir keliauti namo, bet MacMillan nutarė išverti iki galo. Pagal progą buvo numatyta, kad svečias pasakys prakalbą per televiziją. Jis taip ir padarė. Jo prakalba pasakė rusams daug naujienų, kurių jie nei savo spaudoje, nei iš savo vadų lūpų niekada negirdi. Paminėsim trumpei, ką MacMillan pasakė rusų televizijos klausytojams.

MacMillan priminė, kad jis Sovietuose lankėsi 1929 metais ir ta proga matė vargingą Sovietijos žmonių gyvenimą. Dabar Sovietai padarė didelę pažangą, Sovietai

leistoje kūryboje neslėpė, kad "jam patinka" net vokiečių socialdemokratija, sugretindamas tada Vokietijoje sunkiai prieš gresiančių užplūdimą kovojančius socialdemokratus su šlykščiausiais padarais. Ir vienok tas žmogus dėl patogumo vadinosi socialdemokratu, o kadangi Smetonos diktatūra socialdemokratų organizaciją buvo išardžiusi, tai socialdemokratai neturėjo galimybės tas svetimomis plunksnomis besidangstantį žmogų pavadinti tikru jo vardu ir viešai nuo jo atsibrėžti.

Buvimas komunistu smetoniniais laikais negalėjo būti pelningas, o kai kuriais žvilgsniais buvo ir pavojingas. Todėl, "alimentariniais" sumetimais jaunas B. Raila nutarė pakeisti frontą ir 1932 m. vasarą persimetė pas tautininkus. Persimetė dėl lito. "Skausmingas mąstymas" jam virto skambancia moneta.

B. Raila nebuvo vienas, kuris dūšios išpardavimą atliko. Tokių buvo daug. Užtenka tik paminėti Gričio-Pivošą, kuris taip pat "skausmingai" apsisprendė gyventi poniškai smetoninėje bajorų, kaip ir B. Raila. Bet Pivoša-Gričius nebuvo komunistas, todėl jis turėjo progos dar kartą kailiuką išmainyti, kada Lietuvą užplūdo bolševikai ir jį išvežė

50 metų dar nėra metužališkas amžius, todėl "sveikos merginos maudyklose" dar gali akį traukti. Sveikiname sukaktuvininką už pažiūrų į "merginas maudyklose" pastovumą.

tų Sąjunga dabar yra pramonės žvilgsniu antra valstybė pasaulyje. Bet — sakė MacMillan —

"Tiesa yra, kad mes Anglijoje vis dar gaminame dvigubai daugiau, skaitant ant kiekvieno gyventojo galvos, negu jūs, bet pas mus greitas pagrindinių pramonės šakų plėtimo laikotarpis yra praiteis dalykas..." Anglija vis dar didina gamybą, bet aukštai industrializuotoj šaly gamybos didinimas turi būti lėtesnis.

Anglija yra mažas kraštas, vos 5 kartus didesnis kaip Maskvos gubernija (oblast) ir tame mažame plote gyvena 52 milijonai žmonių. Anglija neturi didelių žemės gelmių turtų, tik anglių ir šiek tiek geležies rūdos, todėl angliai turi gyventi savo išradimais ir praktiku. Gyvenimo vėrciami angliai yra padarę visokių išradimų praityje, o mūsų laikais jie gali pasigirti tokiais išradimais, kaip radaras, sprausminiai lėktuvai, penicilinas, gi atominiame amžiuje angliai jau 1956 metais atidarė pirmas atomines elektraines...

Anglijos pramonė dirba išsijuosusi. Anglija eksportuoja daugiau automobilių, tekstilės mašinų, traktorių, motociklų, dviračių negu bet kuris kitas kraštas. Automobilių Anglija kasmet eksportuoja virš 500,000, o gamina jų per metus daugiau kaip milijoną. Anglijos žemės ūkis yra daugiausiai mechanizuotas ir kiekvienais 9 hektarams dirbama žemės Anglijoje yra naudojamas vienas traktorius.

Anglija pasiekė nemažą laimėjimų ir vartojimo srityje. Pavyzdžiui, pokariais metais Anglijoje pastatyta virš 3 milijonų pastatų, būtų ir didelė dauguma jų būtų yra atskiruose namuose su darželiais. Apie trečdalis visų Anglijos šeimų turi automobilius ir, virš to, krašte yra pusantro milijono motociklų.

Studentų skaičius Anglijos aukštosiose mokyklose nuo 1939 metų padidėjo dvigubai. Nuo 5 iki 15 metų amžiaus visi Anglijos vaikai mokomi nemokamai. Anglijos žmonių gyvenimo lygis yra aukščiausias Europoje.

Be šventraštis sako, kad žmogus gyvena ne viena duona. Žmogus turi ir savo dvasinę paskirtį.

Po to svečias aiškino rusams Anglijos demokratinių santvarką. Demokratinė santvarka valstybė tarnauja žmogui, o ne atvirkščiai. Anglų demokratinės tvarkos pagrindas yra laisvi ir slapti rinkimai, piliečių teisė laisvai svarstyti ir diskutuoti viešuosius klausimus, kompromisas ir tolerancija viešajame gyvenime ir griežtas atskyrimas vykdomo-sios valdžios nuo teismų.

Šita sistema, su k kuriais vietiniais pakeitimais, išsiplėtė po pasaulį. Tai yra demokratinio pasaulio tvarkymosi pagrindai.

Svečias aiškino ir apie "Bendruomenę", kuri seniai buvo vadinama "Britų Imperija". Šiandien aplink Angliją spiečiasi 600 milijonų žmonių įvairiose pasaulio dalyse, bet Bendruomenė nėra kariška sąjunga, o panašiai besitvarkančių visai nepriklausomų tautų apsi-jungimas.

Sovietų žmonėms, kurie gyvena krašte be organiza-

Kas savaitė

Bedarbių armija

Beveik penki milijonai bedarbių Amerikos miestuose ir kylanti gamyba įvairiose pramonės šakose primena mūsų šalies vadams ir plačiai visuomenei, kad ne viskas yra tvarkoje "liaudies kapitalizme".

Automacija išmetė daug darbininkų į gatvę ir kada išmestieji bėgaus kitą darbą? Technikos pažanga, dėl kurios reikėtų tik džiaugtis, daug kam atima duonos kąsnį ir kas turi tokiomis žmonėmis rūpintis?

Amerikos unijos rimtai planuoja "žygį į Washingtoną" priminti valdžiai ir visam kraštui, kad kas nors reikia daryti. Reikia daryti nieko nelaukiant, nes daugelis bedarbių, išėmę savo bedarbių draudimo paramas, gyvena varganais dienais.

Tuo tarpu Amerikos sandėliuose yra sukrautų visokių žemės ūkio produktų perteklių už 8 su puse milijonų dolerių. Kas tai apskaičiavo, kad vyriausybė kasmet išleidžia 850,000, 000 dolerių vien tik tiems pertekliams sandėliuose laikyti, saugoti, gabenti...

Bolivijos triukšmas

Amerikos plačiai skaitomas magazinas "Time" paskelbė kažkokio JAV valdininko išsireiškimą, kad Boliviją reikia padalinti tarp kaimynų ir tokiu būdu jos vargai irgi būtų padalinti tarp kaimynų... Tas tikras ar tik žurnalisto prasimanytas išsireiškimas Bolivijoje sukėlė visą audrą. Minia išdaužė Amerikos informacijos centrą ir norėjo išdaužyti Amerikos pasiuntinybę, o jaunikliai gavėse demonstravo ir neturėjo užrašus "mirtis jankiams".

Gal tokio triukšmo Bolivijoje ir nebūtų kilę, jei "Time" leidėjas nebūtų labai artimas žmogus dabartinėi administracijai, o to leidėjo žmona, Mrs. Claire Luce, dabar vyksta į Braziliją ir ten bus Amerikos ambasadorė...

Jei kas Boliviją tikrai dalintų, Brazilijai tektų nemažas kąsnis tose dalybose.

Komunizmas ir vagystės

Lenkijos vyriausybė neseniai skelbė, kad iš 32,000 valstybinių krautuvių tame krašte, padarius patikrinimus, pasirodė, kad 20,000 krautuvių pernai metais įvyko visokios vagystės. Virš pusės visų valstybinių krautuvių turi tarnautojus, kurie vagia, sukčiauja, apgaudinėja.

Panašūs dalykai dedasi ir Rumunijoje, Vengrijoje ir kitose "liaudies demokratijos" kraštuose. Apie vagystes šūkauja ir tarybinės Lietuvos spauda.

Komunistai dėl tokių masinių vagysčių ir valstybi-

cijų, žodžio, spaudos, susirinkimų ir kitų laisvių, Anglijos svečio trumpas pranešimas turėjo būti nemažai naujiena. Laisvi rinkimai Anglijoje jiems priminė jų karikatūrinius "rinkimus", kur tik viena partija stato kandidatus ir, žinoma, visada "laimi". Diktatūros sūrigusioje atmosferoje svečio pranešimas buvo lyg laisvo vėjelio dvelktelejimas.

— ab.

nio turto grobstymo reikalauja botago, griežtesnių teismų sprendimų, daugiau biurokratų priežiūros. Bet bausmės ten seniai vartojamos, o vagys kaip vogė taip ir vagia. Padidinus bausmes vagystės visvien nesiliaus, nes pats gyvenimas ten vagis gimdo ir teisingus žmones verčia vagišiauti ir sukčiauti. Jei žmogus iš savo teisingo darbo negali pragyventi, ką jis turi daryti?

Skaičiau laišką iš Lietuvos. Šeima iš 8 žmonių gyvena viename kambaryje. Trys šeimos nariai dirba ir uždirba per mėnesį prie staitybos 1700 rublių, arba trys vyrai per mėnesį uždirba vieną padoresnį kostiumą. Kaip pragyventi ir kaip išsiversti nevogus?

Bet apie žmonių skurdą tarybiniai rašytojai ir žurnalistai tyli.

Nauja planeta

Amerikos mokslininkai paleido į erdvę naują dirbtinę planetą. Tiesa, nauja planeta yra mažikė, vos 13 su puse svarų kamuoliukas prikimštas visokių instrumentų. Bet nauja planeta jau bėga aplink saulę, ji išsiveržė iš žemės traukimo, prabėgo pro mėnuli ir nukeliavo į erdvę lakstyti aplink saulę.

Amerikos "Pioneer IV" mokslišku žvilgsniu atlieka tą patį darbą, kaip ir rusų mokslininkų paleista į erdvę "Mečta". Dirbtinė planeta suteikė ir dar teikia daug informacijų apie erdvę. Surankiotos informacijos kada nors pasitarnaus keliauninkams į erdvę.

Bet rusų paleista panaši dirbtina planeta, jų vadinama "Mečta" (svajonė), sveria 796 su puse svarų. Palyginus Amerikos dirbtinę planetą su rusų, nenorom persisi palyginimas arklio ir uodo.

Erdvės tyrinėjimo žvilgsniu nėra skirtumo, kokio didumo dirbtinė planeta bėgioja aplink saulę. Bet karišku atžvilgiu skirtumas yra didžiulis. Išmesti į erdvę veik 800 svarų kamuolį galima tik turint daug galingesnį kurą ir prietaisus sunkioms, tolimo skridimo raketoms laidyti. Tuo žvilgsniu rusai dar pirmiau.

Bagdado sutartis

Neseniai Chruščiovas tyčiojosi, kad Amerikos prezidentas vieną rytą atsibudęs ir radęs, kad iš Bagdado kariškos sąjungos belikę tik "ragiukai ir nagaiukai".

Chruščiovas taip linksmai priminė pernai liepos 14 d. įvykusį Irako perversmą, kuris stipriai sujaukė Viduriniųjų Rytų "lygsvarą" ir šiek tiek plačiau atidarė tos srities duris rusų imperializmui veržtis prie "šiltųjų vandenų" Persijos įlankoj.

Bet politikoje paprastai juokiasi tas, kas juokiasi paskutinis. Tai ir Nikita gal kiek per anksti šaipėsi dėl tų likusių ragučių ir nagučių. Gar per anksti...

Pereitą savaitę Ankaroje, Turkijos sostinėje, Amerika pasirašė savitarpinio gynybos sutartis su trimis Bagdado sutarties valstybėmis su Iranu, Pakistanu ir Turcija. Jei rusai kurią nors iš tų valstybių pulty, Amerika nebūtų neutrali.

J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRASO

MICHIGAN PADANGĖJE

BRANCH, MICH.

Gili žiema

Kai lapkričio 23 d. prasi-
dėjo žiema, taip beveik be
atlydžio ir tebesitęsia: šala
ir sniega. Dažnai mokyklos
uždarnos, daug stogų snie-
gas sulaužė ir pastatų su-
griovė. Net ir kapus numiru-
sius tegali tik vienas grabo-
rius nuvežti, kaip tai buvo
vasario 13 d., kada reikėjo
laidoti A. Baravikienę, o
kelias į kapines buvo nepri-
važiuojamas.

Mirė A. Baravikienė

A. Baravikienė išvažiavo
į Waterbury, Conn., savo
dukters aplankyti ir ten va-
sario 9 d. mirė. Jos kūnas
buvo atvežtas namo ir vasa-
rio 13 d. palaidota be baž-
nytinių apeigų.

Velionė buvo gimusi 1883
m. vasario 13 d., šiame kra-
šte išgyveno 52 metus. Liko
liūdintis vyras Aleksandras,
Keleivio skaitytojas, du sū-
nūs ir dukra. Jiems reikiu
gilia užuojauta.

Nelaimės Kraniuskų šeimoje

Praeitą rudenį Kranius-
kienė lipdama laiptais nusi-
laužė dešiniąją ranką ir isi-
laužė veido kaulą. Ji dar ne-
buvo pasveikusi, kai susirgė
vyras, kuriam padaryta vi-
durių operacija. Dabar abu
sveiksta namuose. Linkiu
jiems greičiau pasveikti.

J. Kraniuskas yra senas
Keleivio skaitytojas.

Daug sergančių

Operacijos padarytos Ka-
ziui Glomžai, W. Sidlaus-
kui, L. Bajorinui. Kazys
Daunora su F. Saja pagulejo
ligoninėje, bet operacijos iš-
vengė. Grįžo iš ligoninės M.
Kubilienė, T. Bernatavičienė,
P. Jutkienė, R. Stakienė
ir F. Sajienė.

Mūsų mirusieji

A. Baravikienė 76 metų,
Barbora Kolšienė 63 m.,
Nellie Kibartienė 63 m., A-
nastazija Lazdauskienė 77
m., Wm. Kaupis 86 m., Jo-
nas Kunskis 85 m., St. Laba-
nauskas 63 m., Viktoras
Linkus 40 m., Petras Ko-
verskis 85 m.

Išvyko į Floridą

J. Rimkus su žmona, B.
Stakėnas su žmona, L. Mic-
kevičius su žmona ir našlės
Barbora Noreikienė ir Emi-
lija Linkienė.

O Služys nebijo sniego

Kazys Služys nebijo
sniego ir važiuoja žuvalti.
Neseniai jis Sabalo ežere su-
gavo 20 svary lydeką. Už
tai ir į laikraštį pateko —
įdėta jo ir lydekos atvaiz-
das. Jis pats sveria virš 300
svary, tai ir atitinkamas lai-
mikas.

Petras Spurgis

DETROIT, MICH.

Viečia padėka

Kad Vasario šešiolikto-
sios minėjimas vasario 15 d.
buvo sėkmingas, mūsų šir-
dingiausia padėka priklaus-
o: kun. dr. I. Boreišiui už
iškilmingas pamaldas, pa-
mokslą ir minėjimo garsi-
nimą šv. Antano bažnyčio-
je; tėvui dr. T. Žiuraitiui
už invokaciją; prof. dr. K.
Pakštui už pagrindinę kal-
bą; solistui P. Zarankai ir
muz. A. Mateikui už JAV
himno išpildymą; dr. K.
Karveliui už vadovavimą o-
ficialiajai minėjimo daliai;
p. E. Paurazienei už rinklia-
vos Lietuvos laisvinimui or-
ganizavimą ir vadovavimą;
Z. Arlauskaitėi-Mikšienei ir
jos vaidiloms bei deklama-
toriams, p. p. B. Gaivelienei,
A. Gubiliui, A. Jarašui,
J. Kriščiūnui, N. Sirtau-
taitei, V. Zebertavičiui už
minėtinę programą; p. J.
Kriščiūnui, prie mikrofono
skelbusiam rinkliavos rezul-
tatus ir raginusiam aukoti
studentams D. Memenaitėi,
V. Pajaujytei ir V. Vizgir-
daitei, perskačiusioms rezol-
liucijas bei proklamacijas;
p. B. Polikaitiui, vadovau-
siam vėliavnešiams ir garbės
sargyboms; p. p. A. Ba-
rakauskui ir J. Kirvelaičiui,
vadovavusiems senatoriaus
ir kitų garbės svečių pasiū-
kimui ir apdovanojusiems
juos „Lituanus“ žurnalu; p.
V. Dambrauskienėi, „Vick-
ie-Flowers“ savininkei už
puikias geles prezidiumo
stalui papuošti; p. E. Rau-
by ir p. R. Valatkai už ne-
mokamą minėjimo garsini-
mą per jų radijo valandė-
les; lietuviškos spaudos
bendradarbiams p. p. M.
Balčiūnui, S. Garliauskui,
B. Keblaitienei, V. Kutkui
ir P. Zarankai, rašiusiems
korespondencijas ar straips-
nius minėjimo temomis;
„Darbininkui“, „Draugui“,
„Garsui“, „Keleivui“,
„Naujienoms“ ir „Tėvynei“,
davusiems daug vietos mi-
nėtų korespondencijų straips-
niams; visiems aukų rin-

VISKAS KEICIASI

Viršuje matoma, kaip prieš 50 metų ūkininkas džiavi-
no siena ir javus. Jis tada visiškai priklausė nuo sau-
lės. — Apačioje matome, kad šiandien jis savo javus
gali džiiovinti moderniose džiiovyklose.

kėjams, kurių pavardžių,
pasaulio kampuose ir visais
tūtais: „Pasiduokite!“, bet
mes turime ir toliau atsaky-
ti: „Ne! Kad, tu gude, ne-
sulauktum! Nepasiduosi-
me ir dirbsime ir aukosime,
kol Lietuva bus laisva!“
Po to pirm. A. Gudoniui
jautriai paraginus aukoti
kova dėl Lietuvos išlaisvi-
mo, buvo vykdoma rink-
liava.

Detrito Lietuvių Organizacijų Centro Valdyba

Nedirbsi, tai negausi ir valgyti

Taip pasakė žmona, kai
Antanas Vaitkūnas išdirbęs
Forde 40 metų ir įkops į
aštuntąją dešimtį, išėjo į
pensiją. Jis gaudavo pensij-
os \$150, bet žmona jam iš-
tos sumos palikdavo tik \$10.
Skrybių byloje Vaitkū-
nas skundėsi teisėjui, kad
jis per dieną gaudavo tik
kartą menkai pavalgyti, o
savo „draugą“ žmona vai-
sindavo gardžiais valgiais ir
gėrimais, jį išvarė gyventi
į rūšį. Teismas juos išskyrė,
pusiau padalinęs ir jų sutau-
pas \$8,300. Jie buvo vedę
1941 metais, žmona buvo
10 metų jaunesnė.

PATERSON, N. J.

Entuziazmas stipriai auga

Lietuvos Nepriklausomy-
bės atkūrimo sukaktis čia
paminėta su dideliu pasise-
kimu vasario 22 d. Lietuvių
Pil. Klubo salėje. Minėji-
mą nuostabiai gražiai pra-
vedė jau kelintas metas iš-
eilės komiteto pirm. Ant.
Gudonis. Pagerbus kriti-
sius dėl Lietuvos laisvės ir
kun. V. Demikiui perskaiči-
us invokaciją, garbės
pirm. kleb. kun. J. Kinta
savo žodyje ragino nesusto-
ti kovoti dėl Lietuvos, kol
ji bus išlaisvinta ir kada jis
pats vyks pamatyti savo tė-
vų tėvynės, kurios jis dar
nematęs. Paskaitą skaitė
svečias K. Barzdukas iš Ke-
arny, N. J. Jis pabrėžė, kad
nuo pat 1940 m. okupantas
šaukė ir šaukia mums ne
tik Lietuvoje, bet ir visuose

gražiai pasirodė solistė kon-
servatorijos studentė Irena
Stankūnaitė, kuri, jos tėve-
liui muz. J. Stankūnui a-
komponuojant, sudainavo
penkias dainas.

Po to netikėtai atvyko
kongresmanas Gordon Can-
field, kuris sutiktas su ilgo-
mis ir triukšmingomis ova-
cijomis. Jis perskaitė savo
pasakytą šiemet kongrese
kalbą ir savo žodyje pabrė-
žė, kad „Lietuvos kova dėl
laisvės yra ir mūsų visų ko-
va“ ir, kad „didžiulioji
Lietuviai, nes nesutikau dar
tekio, kurio aš nemėgčiau“.

Kai solistė I. Stankūnaitė
iam specialiai padainavo V.
Kuprevičiaus „Laktingalos
giesmę“, jis sužavėtas dėko-
jo ir pareiškė: „Norėčiau
tave išgirsti Washingtone“. Jis
padarė ypatingo išpūd-
žio ir p. E. Augulienės tau-
tinių šokių grupės pasirody-
mas.

Meno programoje dar da-
lyvavo Kl. Praleika su akor-
deonu ir D. Masionytė, A.
Mikniūtė, Mockutė, Kon-
dratavičiūtė su deklamacijo-
mis bei šeštadieninė mokyk-
la su dainomis. Gražų žodį
pasakė ir atsilankęs iš New
Yorko adv. Briedis. Sveiki-
nimus atsiuntė estai ir mies-
to majoras.

Pater-Son-Ietis

LOWELL, MASS.

Ir mes gražiai paminėjome

Lietuvos nepriklausomy-
bės paskelbimo 41 metų su-
kakties minėjimą vasa-
rio 22 d. surengė Vytauto
Klubas kartu su SLA 173
kuopa ir parapija. Minėji-
mui vadovavo B. Pieslikas.

Po kun. A. Janušonio in-
vokacijos parapijos choras,
kuriam vadovauja Z. Blaže-
vičiūtė, sugiedojo himnus,
kun. J. Skalandis perskaitė
rezoliuciją, kuri skirta pa-
siųsti Amerikos vyriausybei,
o nepriklausomybės paskel-
bimo aktą lietuviškai L.
Paulauskas ir angliškai bu-
vęs miesto majoras, o dabar
tarybos narys John Jonas,
Gubernatoriaus Furcolo
proklamaciją perskaitė čia
gimęs ir augęs Klubas pirmi-
ninkas C. Bandzevičius.

Pagrindinis kalbėtojas
buvo Elena Devenienė iš
Waterbury, Conn. Kalbėjo
ir dr. M. Devenis.

Meninę dalį atliko jau
minėtas choras J. Tamulio-
nis, G. Griauzdė ir J. Nor-
kumaitė.

Pasiųsta telegrama ser-
ganciam valstybės sekreto-
riui J. F. Dulles. Aukų su-
rinkta \$217.17.

Džiūktijos sumos

Loweliškių aukos

Vytauto Klubas \$50, šv.
Juozapo parapija \$20, kun.
A. Janušonis \$11, po \$10:
SLA 173 kuopa, S. Kriaučiū-
nas, J. Sadauskas, po \$5: M.
Markevičius, V. Mikša, J.
Tamašauskas, L. Paulaus-
kas, V. Kapeckas, Gay Ti-
mers Leage; S. Norkūnas
\$3, po \$2: B. Pieslikas, J.
Janas, K. Bandzevičius, V.
Ramanauskas ir J. Tamulio-
nis. (Aukojusių po \$1 ir ma-
žiausios pavidės dėl vietos
stokos išleistos, Red.). Viso
labo surinkta \$217.17, išlai-
dų buvo \$34.20, ALTui pa-
siųsta \$183.

L. Paulauskas

KAS GIRDĖTI CHICAGOJE

Bolševikų agentas Chicagoje

Vasario 21-24 dd. Chica-
gos bolševikus „vilniečius“,
aplankė Sovietų Ambasados
2-rasis sekretorius Wa-
šingtono Laurynas Kapo-
čius. Jis čia atvežė savo
vienminčiams įvairių dova-
nų iš Lietuvos — daugia-
usiai gintarinių išdirbinių.
Na, ir nėra abejonių atvežė
kitokių instrukcijų ir kt.

Lauryno Kapočiaus pas-
kyrimas 2-ruoju Ambasados
sektoriui rodo, kad Ma-
skva labai seka lietuvių ju-
dėjimą JAV ir rado reikalo
paskirti tam specialų asme-
nį — lietuvių išdaviką, bol-
ševiką L. Kapočių.

Jis iš Lietuvos jau žino-
mas, kaip užkietėjęs Mas-
kvos tarnas, ten išėjęs
NKVD apmokyma, ne kartą
pabėgęs iš Lietuvos kalėji-
mo.

Kaziuko mūgė

S. m. kovo 1 d. Chicagoje
„Jaunimo Namuose“ vėti-
niai skautai pirmą kartą su-
rengė Vilniaus papročiams
paminėti „Kaziuko Mūgę“.

Surengtoji „Kaziuko Mu-
gė“ turėjo labai didelį pasi-
sekiml. Ją aplankė daugybė
žmonių, pasižiūrėjo ir nus-
pirko skautų įvairių išdirbi-
nių. Susipažino su Lietuvos
papročiais ir reikia pripa-
žinti, kad skautai čia atliko
nemažą tautinių papročių
puoselėjimo darbą.

Rūkštelės paroda

Vasario 28 d. Chicagoje
„Jaunimo Centro“ namuose
buvo atidaryta dailininko
Rūkštelės kūrinių
paroda. Į atidarymą atsilan-
kė per šimtas dailės mėgė-
jų. Išstatyta viso 50 paveik-
slų. Jų tarpe 3 paveiksai į-
kainuoti \$2,500, vienas —
1941 m. birželio naktį —
\$1000.

Dailininkas Rūkštelė yra
tapytojas realistas ir tos rū-
šies jo paveiksai. Jis taip
pat žinomas iš spaudos gin-
čo, iškeltos vadinamųjų
„nuosmukininkų“.

Chicagietis

Mirė V. Lukauskas

Vasario 25 d. staiga šir-
dies liga mirė Vaclovas Lu-
kauskas 50 m. amžiaus. Jis
buvo žinomo Šiauliuose ad-
vokato Lukausko sūnus ir
visuomeninės Sofijos Lu-
kauskaitės - Jasaitienės bro-
lis.

MIAMI, FLA.

Aukos Lietuvos laisvinimo reikalams

Šiemet stambiausias au-
kotojas buvo Jonas Basins-
kas, aukojęs \$50. Antrojo
vietoj Lietuvių Klubas su
\$35. Po \$25 aukėjo: SLA
44 kp., Lietuvių Moterų
Klubas, A. D. ir Ona Kaula-
kiai, Dan ir Stella Kurai-
čiai, dr. ir ponis Einoriai.
Matas Zizas \$20.

Po \$10: A. L. T. Sanda-
ros 52 kp., Miami Lietuvių
choras, Dr. ir ponis Juo-
zaicičiai, V. ir O. Skupeikiai,
O. Navickienė, A. Skudzins-
kienė ir Z. Kaulakis sr. M.
Vaidila 8 dol.

Po \$5: A. Noreika, J. Ra-
tkus, J. ir E. Verbeliai, J.
Mažeika, teis. J. Juris, B.

Welcka, F. Rodger, Pleka-
vičius, Z. Druzilauskienė, P.
Sagatas, A. Alekna, A.
Karns, P. ir I. Swecinskai,
P. P. Slavynai, P. K. Wy-
chunas, O. Davidsonis, J. ir
V. Liulevičiai, J. ir E. Lu-
cai, M. Jawars, Dr. S. Nai-
kelis, P. ir Z. Aleksynai, A.
Drake, L. Lietuvninkai, V.
Cukrus, M. Trimilove, B.
Bukauskas, V. P. Jankus.

Po \$3: Rastikai, J. Salk,
Wm. Zieck. Po \$2: A. Zda-
nis, Magde Anderson, J.
Pundinai, F. Jakavičiai, A.
Vismanai, Smulkin, Aleksy-
nas, Kinučiai, A. Noreika,
J. M. Nevis, A. Kababilas,
V. Buksnis, L. Kelly, J.
Goodwill, J. Kajackas, W.
Jankus, A. Ostar, Z. Mik-
sys, V. Diršė, A. N. Perry,
A. Bukienė, Šimkus, Vely-
kiai, Lukas, J. Krutulis, A-
brolt. (Aukojusių po dolerį
ir mažiau pavidės išleis-
tos. Red.)

Viso labo aukų surinkta
\$611.25, už bilietus gauta
\$245, už valgius \$246, iš
pėnai buvo likę \$266.11,
viso labo pajamų \$1,368.56.
Išlaidos: ALTui pasiųsta
\$800, Balfui \$50, Vasario
16 gimnazijai \$50, minėji-
mo išlaidų \$196.65, viso iš-
laidų \$1,096.65, todėl kaso-
je lieka \$271.91.

ALT'o skyriaus valdyba ir
Rengimo komisija nuošir-
džiai dėkoja visiems auko-
jusiems ir dalyvavusiems
minėjime.

V. Skupeika, ižd.

KENOSHA, WIS.

Mirė Julija Popoll

Vasario 1 d. mirė Julija
Popoll, gvy. 1006 73rd St.,
76 metų amžiaus. Liko liū-
dinti: vyras, ir 4 dukters:
Helen Harbert, Regina Zim-
mermann, Anna Streit ir
Clara.

Laidotuvėse dalyvavo
daug žmonių, buvo daug gė-
lių.

Išsėkis: Julija, ramiai
Grenn Ridge kapinių žemėj.
C. K. Braze

BROOKLYN, N. Y.

Socialdemokratų susirinkimas

LSS 19 kuopos New Yor-
ke, metinis narių susirinki-
mas bus šio mėn. 12 d. L. A.
K. 1332 Halsey St. Brook-
lyne. Visi kuopos nariai ma-
loniai kviečiami atsilankyti.
Susirinkimas bus pradėtas
lygiai 7 val. vak.

Kuopos Valdyba

MIRĖ M. URSIENĖ

Chicagoje gauta žinia,
kad Kaune kovo 2 d. mirė
Marija Uršienė, paskuti-
niojo nepriklausomos Lie-
tuvos užsienio reikalų mi-
nisterio žmona, žymaus pe-
dagogo, visuomenininko
Prano Mašiotto dukterė. Ji su
vyrų bolševikų buvo išežti
į Rusiją, bet no karo jiems
buvo leista grįžti į Lietuvą.

1341 metais kružiuočiai rir-
ma karta Lietuvoje prie Velnos
nos pavartojo šaunamąjį gink-
lą.

reikalaukite JIURLAIN

prie

BARO

AMERIKOS IDOMYBĖS

Parašyta S. MICHELSONO važiuojant patįrėti

Amerikos. Joje aprašoma:

Apie kelionę Aliaskoje: Vaizdai nuo Atlanto iki Pacifiko;
Darbininkų fabriškai Vakaruose: „Proletariato diktatūra“;
Išpūdziai iš Kalifornijos: Raudonmedžių imperija;
Apie Hollywoodo žvaigždes: Kaip lietuvis vyna daro;
Amerikos dykumos: Mirties klonis; Suakmenėjęs miškas;
Yellowstone Parkas su verdančiais šaltiniais, meškomis ir tt.;
Grand Canyon tarpekis: Išpūdziai iš Meksikos; Bulių kova;
Pas mormonus: jų tikyba, praeitis ir dabartis;
Ežeras, kuriame žmogus neskaista;
Neišmatuoti Texas valstijos turtai;
Floridos vaizdai; Jaunystės šaltinis;
Kaip gyvena rezervatų indėnai; Nuostabių požemių urvai;
Upė po žeme; Žuvis be akių...
Ir daug, daug kitų idomybių!

Su gražiais paveikslais.

Knyga jau išėjo. Užsisakiusiems knygą tuoj pat
siunčiame. Kaina 75 centai.

„KELEIVIS“

636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

Iš Pavergtos Lietuvos

PASAKOJA DU KART ISTREMTAS IŠ LIETUVOS IR ATVYKĖS IŠ LIETUVOS

I. (Elta) Vienas tų lietuvių, kuriems pastaruoju metu pavyko iš Rytų atvykti į Vakarų, "Elto Informacijoms" papasakojo, kad jis su motina dar pirmosios okupacijos metu buvo ištremtas į Sovietų Sąjungos gulimą, kaip ten gyveno, kaip vėliau grįžo į Lietuvą ir paskiau dar kartą buvo ištremtas. Bet ir iš antrojo tremimo pavyko grįžti į Lietuvą ir paskiau tam tikromis aplinkybėmis, persikelti į Vakarų. Jis t. k. pasakoja:

Atvyksta nepaįtyti svečiai

1941 m. birželio 16 d. 6 val. ryto į mūsų butą atsiklankė nepaįtyti svečiai — rusai enkavedistai. Padarę paviršutiniską kratą, pranešė, kad mes aukščiausios tarybos natarimui esame ištremiami į Sovietų Sąjungos gulimą 2 metams. Pasiruošimui buvo duotas dviejų valandų laikas. Kadangi mamytė mokėjo rusiškai ir galėjo su enkavedistais susikalbėti, šis terminas buvo pratęstas iki šešių valandų. Enkavedistai patys patarė imtis kuo daugiau daiktų, ypač rubų, ypač geresnių daiktų, nes Sovietų Sąjungoje esą įvairių daiktų trūkumas ir reikalui esant būsią galima naudingai juos likviduoti.

Daiktai buvo surišti į pūndus ir pakrauti į automobilį, kuriuo buvo nuvažiuota iki stoties. Stotyje stovėjo ilgas ešalonas. Vagonai buvo sausakimšai prikimšti tremtinių. Mus patalpino mažame 12 tonų, dviejų asių vagonė, kuriame buvome jau apie 30 asmenų. Iš jų pusė buvo vaikai nuo 2 iki 11 metų amžiaus. Mus atvežė birželio 16 d., bet tremtinių pakrovimas jau buvo prasidėjęs 14 dieną. Netrukus traukinys su tremtiniais pajudėjo Rytų link.

Ešalono sargyba buvo patikėta NKVD daliniui. Enkavedistų tarpe daugiausia matėsi mongolų. Kol traukinys stovėjo, giminėms ir pažįstamiems dar buvo leidžiama perduoti tremtiniams maisto ir šiaip daiktų rūbų.

Slaptas užsimojimas mus iš tremtinių traukinio išlaisvinti

Mūsų vagonė buvo tik 3 vyrai; visi kiti: moterys ir vaikai. Tarp paduotų iš laisvės popierių buvo rastas rastelis, kuriame buvo pranešama, jog vakare bus bandoma mus išlaisvinti. Todėl patarė daiktus susidėti prie vagonų sienų, patiemis sugulti ant grindų, kai prasidės susišaudymas, kad mūsų nesužeistų.

Taciau mes vakaro jau nesuaukėme. Tuojau po pietų pastebėjome, kad dar sustiprinama sargyba, o netrukus traukinys pajudėjo. Sargybinių buvo du vagonai, vienas priekyje, kitas paskiaime gale. Tarp tų dviejų vagonų buvo nutiesti telefoniniai laidai visur vagonų stogų.

Jau formuojant ešaloną, beveik visi vyrai buvo atskirti nuo savo šeimų, o vėliau iš jų buvo sudaryti at-

skirti ešalonai. Iš šeimų, kurios vyko tame ešalone, vyrai daugiausia papuolė į Krasnojarsko sritį, nors kai kurie atsiliepė vėliau ir iš Kazachstano, Karagandos, Alma Atos.

Likusiųjų gailėstingumas

Pravažiuojant Lietuvos geležinkelio stotis, visur matėsi žmonių krūvos, o giminėjų ir pažįstamų verkimas buvo jaudinantis. Susitariant nors ir trumpam laiku, visi nepažįstami žmonės, daugiausia moterys, prie langelių paduodavo maisto, popierių, vienu žodžiu, kas tik galėjo, užjautė ir stengėsi padėti. Net Vilniuje gyvenę lenkai tremtiniais, kad ir lietuviams, nešė maisto ir popierių.

Naujoje Vilniuje pirmą kartą mums buvo išduodamas maistas ir vanduo. Iš kiekvieno vagono eidavo dvi moterys, kurios atnešdavo košės ir makaronų sriubos ir vandens visam vagonui. Viena ešalono vagonė buvo įrengta "krautuvė". Joje buvo galima gauti cukraus, riebalų bei koniaservų, žinoma, už pinigų. (Tai nereikia, kad visuose tremtinių ešalonuose taip buvo).

Kol visi dar turėjo savo maisto, jo kelionės metu užtekdavo. Tik vandens kai kada buvo stoka. Daugiausia vargino ne maisto stoka, o nepaprastas susikimšimas. Vagonai, kuriuose buvo daug vaikų, darėsi parastų iš pragarų. Visos kelionės metu — 3 savaites — pusei tremtinių teko išbūti ant narų. Vaikams buvo didžiausia nelaimė visą laiką išbūti nejudant. Išeinamoji buvo čiapat, vagono viduryje, tik šiek tiek paklodėzias. Mus atvežė birželio 16 d., bet tremtinių pakrovimas jau buvo prasidėjęs 14 dieną. Netrukus traukinys su tremtiniais pajudėjo Rytų link.

Ešalonas iki Kotlovo ke- liavo beveik 3 savaites, taigi nuėjo, kai karas jau buvo prasidėjęs. Nuolatos keis- davosi kelionės kryptis, tai pasukdavome į pietus, tai į šiaurę. Kai tuo metu buvo šilta, maisto laikas, tai vago- nuose, žmonių prikimštuose, buvo itin karšta, tvanku. Vagonų sienos per dieną į- kaisdavo taip, kad vos ra- kų buvo galima išlaikyti. Per visą kelionės laiką vai- kai tik keletą kartų buvo iš- leisti pusvalandžiui pasi- vaikščioti. Ešalonas turėjo apie 80 vagonų.

Kotlove visi buvo išlai- pinti ir sugrūsti į tris baido- kus. Mūsų vagonė pakeliui pasimirė viena senutė ir du vaikai.

Toliau kelionė vyko upe gilyn į Komi sritį. Abi Vy- čagados upės pusės, kaip ir bemaž visa Komi sritis, ai- paugusi neperžengiamais miksais. Tikra Dievo rykštė buvo nepaprastas uodų gau- sumas. Per istisas naktis baidokuose smilkė kada- gius, ginančius nuo uodų, bet jų įkrymumui nebuvo ribų. Dienos metu, kada nebuvo uodų, pasirodydavo muse- lės, kurių įkandimas būdavo dar skaudesnis, negu uodų. Sukandžiotų žmonių veidai smarkiai sutindavo.

Sargyba buvo nuimta, ka-

da pasibaigė kelionė gele- žinkeliu. Visiems baido- kams buvo priskirtas ko- mendantas, kuris gyveno buksiriniame laive. Jis pa- gal vietas įmonių pareika- limum skirstė žmones dar- bams ir išlaipindavo numa- tytose vietose.

Lietuvos himnas ir lietuviškos dainos Komi miškuose

Kelionės metu, sustojus laivui pasikrauti kuro, trem- tiniai gaminosi valgi ant krantų, tiesiog ant laužų. Ir kaip keista bebūtų, jauni- mas, kurio buvo apstu, čia pat ant kranto suorganizavo skautišką laužą, aplink kurį pirmą kartą tuose miškuose suskambėjo lietuviškos dai- nos ir Lietuvos himnas. Ka- dangi komendantas lietuviš- kai nesuprato, tai buvo dai- nuojama jam girdint, nesir- varžant.

Mūsų šeima išlaipino ne- pertoliausia nuo Komi sos- tinės Syktyrkaro. Čia išlipo apie 20 lietuviškų šeimų. Iš imonės buvo atvykę vietni- liai komiai su vežimais, į kuriuos susikrovėme daik- tus, o patys nužingsniavome pėsti.

Pirmieji išpušiai taigoje baisiai nykūs

Įatalpino mus į barakus. Į vieną kambarį, 16-20 kv. metrų plotu, po 2-3 šeimas. Pirmieji išpušiai buvo bai- siai nykūs.

Nors karas buvo prasidė- jęs dar tik neseniai, tačiau krautuvėlės buvo tuščios. Pastatai taip pat neįprasti: sienos suretos iš apvalių, netašytų rastų, stogai deng- ti lentomis, viskas atrodo taip, lyg čia būtų jau seniai nusiautęs karas. Dalis bar- kų buvo pastatyti iš lentų, o sienų tarpai užpildyti pi- lvenomis. "Balda" — med- nės lovos, vietoj matracų lentos, stalai iš neobliuotų lentų.

Išėjus iš barako, už 20-30 žingsnių prasideda taiga, kuri neaprepiama kaip jūra.

Atvykę nustebome, kad mes čia ne pirmieji. Jau a- pie metus čia nepaprastai vargo lenkai, atitremti iš tų sričių, kurios pateko į so- vietų rankas. 1941 metų va- sarą ne mažą jų jau buvo iš- mirę. Kadangi jie buvo ve- žami dar žiauresnėmis sąly- gomis (pvz., jiems nebuvo leista pasiimti daiktų), jų padėtis, mums atvykus, bu- vo baisi. Didelis nuosimtis iš Lenkijos atvežtųjų buvo žy- dų tautybės. Be lenkų čia jau nuo 1932 metų gyveno daugybė ukrainiečių ir rusų, buvusių "kučokų", kuriuos atitremė vykdant plačiu ma- stu kolchozinimą.

Jau sekančią dieną mums buvo priskirtas NKVD ko- mendantas. Jis visus surašė ir išdavė pažymėjimus, "spravki". Jose buvo nuro- dyta, kad toks tai pilietis y- ra "spec poselenc" ir turi teisę gyventi ir judėti 2-5 km radiuse. Nepertoliausiai buvo miestelis, bet jį vykti buvo draudžiama. Visiems suaugusiems (nuo 16 metų), kuriems buvo išduotos "spravkės", buvo pranešta, kad kiekvieną savaitę nus- tatytais dienomis reikia ateiti pas komendantą re- gistruotis, t. y. pasirodyti ir pasirašyti tam tikroje kort- lėje.

Prasidėjo darbas. Kadan- gi vyrų, galima sakyti, visai nebuvo, tai turėjo dirbti moterys. Vaikai pasilikdavo namie: rinko malkas, virė pietus ir t. t. Kadangi buvo karo metas, tai dirbantieji

Žiaurios tikrovės akivaizdoje

ALEKSAS ŠEMETA

St. Lozoraitis re tik sau buvo įkalęs galvon fikciją apie tariamuosius "Kybartų aktus", ar Urbšio telegra- mą, bet ir tam tikram skai- čiui paivių išeivių buvo su- sukęs galvas, kurie pasipū- tūdo žmogaus asmenyje matė Lietuvos valstybės "testinumo simbolį". Lai- mē, kad taja liga sirgo pa- lyginti mažas skaičius iše- vių ir veik kaip išimtis buvę tautininkų sąjungos žmo- nės.

Iki 1955 m. tautininkai bendradarbiavo VLIK'e, ta- čiau buvo matyti, kad jie ne- patenkinti padėtimi, nes čia reikėjo laikytis demokrati- jos principų, t. y. paklusti daugumos valiai, o jie iš- prigimties už diktavimą daugumai, todėl nepakeldami demokratines dvasias išstijo iš VLIK'o ir įkūrė vadintąjį Lietuvos Nepri- klaimomybės Tolką — LNT.

Sala jos jie taip pat įsteigė savo atskirą Nepriklauso- mybės Fondą — NF ir besi- stengdami kaip galima dau- giu surinkti aukų, įvairia- siais būdais emė kenkti Tautos Fondo reikalams.

Panašiu keliu nuėjo ir Lietuvos Krikščionių Demo- kratų Partijos atskala — Lietuvių Frontas, kuris nors ir skelbia pilnutinės demo- kratijos principus, bet jų ne- vykdo.

LNT savo pagrindiniu punktu pasistatė reikalą remti Diplomatinę Tarnybą su jos "sefu" St. Lozorai- čiu priešakyje. Skelbdami savo veiklos programą, jie taip išpareigoja:

...6. remti ir stiprinti Lie- tuvos diplomatinę instituciją autoritetą tarptautinėje plotmėje, ypač valstybių institucijose, ir bendradarbiauti su Lietuvos Diplomatinę Tarnybą: a. pri- pažįstant jos funkcionalumo su- sitvarkymą, b. laikantis princi- po, kad Lietuvos vardu santy- kiavimas su valstybinėmis ins- titucijomis atliekamas tik jos, arba per ją arba su ją sutarais būdais, o lietuvių visuomeninių organizacijų santykiavimas su tarptautinėmis organizacijomis bei institucijomis vykdomas at- sižvelgiant jos patarimų, c. pa- laikant savitarpinio informavi- mosi bei nuomonėmis ir patari- mais ar pageidavimais pasikei- timo ryšį. LNT pripažįsta vi-

turėjo išbūti darbe 10, o vė- liau ir 12 valandų. Daugiau- sia moterų (beveik visos in- teligentės) dirbo miško dar- buose. Stipresnės kišto med- žius, silpnės degindavo šakas, arba dirbo su arkliais miško medžiagą vežant iš miško į sandėlius.

(Bus daugiau)

Mirė gydytojai

Šiais metais mirė gydyto- jas Leonas Gurevičius, dir- bęs Vilniaus Epidemijos ir Higienos Institute, ir gydy- tojas J. Rimšelis, dirbęs Teismo Medicinos Institute.

Nebeįsimintume savo sodybos

Vieno gražaus ūkio dar- bininkai rašo savo buvusio darbdavio dukrai, kad ji grįžusi nebeįsimintų savo so- dybos. Nebesą nė vieno tro- vėsio, nė vieno medžio sode ir aplink jį. O buvę tokie gražūs liepos, klevai ir tt. Visi iškirsti kurui. Visur pilna dilgėlių, purvo. O ta sodyba buvusi viena tvar- kingiausių, švariausių.

Tie patys darbininkai skundžiasi, kad aplink dau- gybę samagono varyklų, ne- žmoniškas girtuokliavimas.

sas lietuvių politines tendenc- jas apimančio grynai neprikla- somybės veiklos centro naudin- guma, bet tokio centro veik- mui laiko būtina sąlyga minėtų- jų dėsnių laikymasi... (Lie- tuvių Enciklopedijos XVI to- mas).

Tai pilnas St. Lozoraitis svajonių ir siekių įkūnija- mas ir nėra mažiausios a- bejonės, kad LNT tikrasis kūrėjas ir iniciatorius buvo pats "sefas", kuris nors to- kių būdų bandė susidaryti sau šioj tokį užnugarį, kad bent kuomi pasirėmęs galė- tų "testi" testinumą. Bet iš- kilmingai atsirėmęs LNT — kurią sudaro išimtinai dikta- tūrinių antspalvių gru- pės — Lozoraitis aiškiai pa- tvirtino viešą paslaptį, kad jis atstovauja "testinumą", ne Lietuvos valstybės kaip tokios, bet buvusį Lietuvoje vadistinį — diktatūrinį reži- mą.

Po LNT įsteigimo St. Lo- zoraitis padarė kelias iški- las, tačiau niekur nerado pripažinimo. Kai VLIK'o pastangomis buvo gautas sutikimas iš V. Vokietijos vyriausybės steigti Bonnoje lietuvių atstovybę, Lozorai- tis iš Romos atskubėjo su protestais ir reikalą sugrio- vė. Kai mirė Lietuvos pa- siuntinys Amerikoje Povilas Zadeikis, Lozoraitis tuoj at- vyko Washingtoną tikėda- masis užimti jo vietą, bet čia niekas su juo nenorėjo tokiais reikalais ir kalbėtis.

Kai buvo surušta pirmoji šiaurės Amerikos ir Kana- dos Lietuvių Dainų Diena, jis taip pat prisistatė Chi- cagone, bet čia keliuose pa- sitarimuose buvo pavadin- tas tikroju vardu, todėl ir čia jam neteko pademon- struoti savo sėfystės, tačiau, nebekalbant apie Lozanos susitarimų grubų sulaužy- mą, jis visur laikėsi nepa- rinktą pasipūtusiai, kaip ir tinka "Kybartų aktų" pa- veldėtoju.

"Sefas" sėdėjo Lietu- vos pasiuntinybės rūmuose prie Vatikano, o laisvą at- sekretoriaus vietą paskyręs savo sūnų, gi atstovybės ma- šininkės vieton savo žmoną ir visi trys pasiimdami iš valstybės išdo likučių mė- nesinės "rentos" apie tūk- santį dolerių. Toji "ėven- toji traicė" viešpatavo pa- siuntinybėje ir šefavo LNT smagenis.

Bet praėitų metų gruod- žio paskutinėmis dienomis trenkė kaip perkūnas iš giedro dangaus, kai Gird- vainis, nuėjęs su "sefo" ski- riamaisiais raštais pas nau- jai išrinktą popiežių Jo- ną XXIII prisistatytį, pama- tē, kad šis jo patiektais ski- riamuosius raštus paliepė tuojau įmesti į krepšį.

"Sefas", pajutęs pavojų savo karališkam gyvenimui, saukėsi Amerikos lietuvių pagalbos, prašydamas viso- kiais keliais siųsti popiežiui prašymus.

O iki šiol, kaip žinome, Lozoraitis niekuomet nėra net užsiminęs, kad jam gali būti kada nors reikalinga bent kokia pagalba iš lie- tuvių išeivių sluoksnių. Mat, jis skelbėsi esąs Lietuvos valstybės testinumo simbo- lis ir nešas atsakomybę, kaip teisėtas atstovas, tik prieš valstybę, kuri faktinai, nors ir laikinai neegzistuo- tuoja, tuo atsiribodamas nuo bendradarbiavimo su išeivi- jos organizuotais sluog- sniais, dirbančiais laisvės

PATENKINTI KONFERENCIJOS VIETA

Demokratų partijos komiteto nariai (iš kairės į dešinę) Pensylvanijos gubernatorius David Lawrence, J. A. Arvey (Illinois) ir Paul Ziffren (Kalifornija) pa- tenkinti, kad demokratų konvenciją nutarta saukti Los Angeles mieste.

kovos fronte, net reikalau- dami paklusybės jo vado- vybei.

Suprantama, kad St. Lo- zoraitis, kovodamas už savo egzistenciją kaip individas, griebiasi įvairiausių kombi- nacijų, tačiau nesupranta- ma, kokiais motyvais remia- si tie žmonės, kurie jo tas kombinacijas remia ir net jas suriša su pavergto krašto vardu. Rodos, St. Lozorai- čio pastangos aprūpinti vi- lietuvių atstovybę, Lozorai- tis iš Romos atskubėjo su protestais ir reikalą sugrio- vė. Kai mirė Lietuvos pa- siuntinys Amerikoje Povilas Zadeikis, Lozoraitis tuoj at- vyko Washingtoną tikėda- masis užimti jo vietą, bet čia niekas su juo nenorėjo tokiais reikalais ir kalbėtis.

Kai buvo surušta pirmoji šiaurės Amerikos ir Kana- dos Lietuvių Dainų Diena, jis taip pat prisistatė Chi- cagone, bet čia keliuose pa- sitarimuose buvo pavadin- tas tikroju vardu, todėl ir čia jam neteko pademon- struoti savo sėfystės, tačiau, nebekalbant apie Lozanos susitarimų grubų sulaužy- mą, jis visur laikėsi nepa- rinktą pasipūtusiai, kaip ir tinka "Kybartų aktų" pa- veldėtoju.

"Sefas" sėdėjo Lietu- vos pasiuntinybės rūmuose prie Vatikano, o laisvą at- sekretoriaus vietą paskyręs savo sūnų, gi atstovybės ma- šininkės vieton savo žmoną ir visi trys pasiimdami iš valstybės išdo likučių mė- nesinės "rentos" apie tūk- santį dolerių. Toji "ėven- toji traicė" viešpatavo pa- siuntinybėje ir šefavo LNT smagenis.

Bet praėitų metų gruod- žio paskutinėmis dienomis trenkė kaip perkūnas iš giedro dangaus, kai Gird- vainis, nuėjęs su "sefo" ski- riamaisiais raštais pas nau- jai išrinktą popiežių Jo- ną XXIII prisistatytį, pama- tē, kad šis jo patiektais ski- riamuosius raštus paliepė tuojau įmesti į krepšį.

"Sefas", pajutęs pavojų savo karališkam gyvenimui, saukėsi Amerikos lietuvių pagalbos, prašydamas viso- kiais keliais siųsti popiežiui prašymus.

O iki šiol, kaip žinome, Lozoraitis niekuomet nėra net užsiminęs, kad jam gali būti kada nors reikalinga bent kokia pagalba iš lie- tuvių išeivių sluoksnių. Mat, jis skelbėsi esąs Lietuvos valstybės testinumo simbo- lis ir nešas atsakomybę, kaip teisėtas atstovas, tik prieš valstybę, kuri faktinai, nors ir laikinai neegzistuo- tuoja, tuo atsiribodamas nuo bendradarbiavimo su išeivi- jos organizuotais sluog- sniais, dirbančiais laisvės

vijos sluoksniuose 1944 m. vasario mėnesio 16 d. VLI- Ko deklaracijos dvasioje, nes nežinome, kada mes tu- rėsime pasitikti gal kur kas didesnius sukrėtimus mūsų pavergto krašto reikaluose ir ne vien Vatikano impe- rijoje. Tik labai vieningi būdami galėsime juos tin- kamiau pasitikti ir pergy- venti. Skaldymasis yra di- dysis priešiško lūkestis. Netal- kininkaukime priešui savo pačių rankomis. Pagaliau, atsiskakykite pripažinti už tiesą tai, kad vienybė — sva- jonė, kad susiskaldymas — Dievo palaima. Palikime tai išpažinti patiems tų menky- bių autoriams. Mūsų parei- ga turi būti kur kas platesnė ir gilesnė, nei asmeninės ambicijos.

To iš mūsų reikalauja pa- vergtas kraštas!

MIESTAS AMZINAME SALTJE

Kanada kitais metais pradės statyti miestą 1,300 mylių į šiaurę nuo savo sos- tinės, prie Frobisher aero- dromo. Ten oro temperatū- ra 40 laipsnių žemiau nulio yra paprastas reiškinys.

Aisku, kad statyba tokio- se sąlygose kelia nepaprastų klausimų, bet šių dienų technika pajėgia juos iš- spręsti.

Valstybės departamento metinė samata 242 mil. dolerių. Jame dirba 35,000 tarnautojų, dalis jų 278 ambasados, pasiuntiny- bėse, konsulatuose ir kitose įs- taigose 108 kraštuose.

Tikėk laime, bet lauk nelaimės.

VISUOMENĖS MOKSLŲ, MENO IR LITERATūros ŽURNALAS

darbas

Kritiškai stebi mūsų išeivijos, Lietuvos ir viso pasaulio gyvenimą. Prieš konservatyvų, provinciališką tradiciją DARBAS stato hu- manistines vertybes ir kūrybiškai šviežių žodi.

Ilustruotas, trimėnesinis kultūros žurnalas DARBAS me- tams kainuoja \$3, studentams \$2; atskiras numeris \$1. Administratoriaus adresas: DARBAS, c/o V. Gervickas, 86-03 76 St., Woodhaven 21, N. Y.

KELEIVIO KALENDORIŲ 1959 metams

"Keleivio" kalendorius 1959 metams jau atspausdin- tas ir siunčiamas. Jame yra 96 puslapiai visokiųjų pa- raiškų, eilių, informacijų, naudingų patarimų, juokų, straipsnių įvairiais klausimais ir plati kalendorinė dalis. Kviečiame užsisakyti mūsų kalendorių tuoj pat, nie- ko nelaukiant. Jis bus pasiųstas, kaip tik gausime užsaky- mą.

Nors viskas brangsta, bet "Keleivio" kalendorius kaina vis ta pati, tik 50 centų. Prašom jį užsisakyti. Už- sakymus ir pinigus prašom siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"
636 East Broadway
So. Boston 27, Mass.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Tegul bus pagarbintas, Maiki!

—O ką daugiau pasakyti?

—Šiandien, vaike, galiu pasakyti jau geresnį naujienų. Amerika paleido į orą tokį sputniką, kuris ir mėnulį pralenkė. Ir šį sykį jį pazalino. Aš mislinu, kad ir tu girdėjai. Tai gera naujiena, Maiki.

—Bet kas iš to gera tėvui?

—Nu, kol kas dar nieko gera nėra; ale gali būti, kad Amerikos mokslininkai galės šitą išradimą dar pagerinti. Gal padarys tokį šipą, kad galėsime ir ant mėnulio nukeliauti.

—Bet tėvas nekelsi.

—O kodėl ne?

—Todėl, kad žemėje geriau.

—Teisybė, Maiki, iki šiol ir čia buvo neslėkta; ale kas žino, kaip bus toliau?

—Toliau galės būti dar geriau, tėve.

—Ne, Maiki, aš nemislinu, kad bus geriau. Ve, gazetės rašo, kad nigerių pakaleniya pradėjo labai greitai Amerikoj daugintis. Sak, Chicago kasmet priauga po 31,000 juodųjų. Netrukus visa Čikaga pasidarys juoda. Kitur dar blogiau. Girdėjau, kad Vašingtono viename baltajam yra jau trys nigeriai. Nu, tai kaip tu rokuoji, kaip bus galima Amerikoj gyventi, jeigu ją užpildys nigeriai?

—O ar jie ne žmonės? Ar jie ne dviem kojom vaikščioja?

—Maiki, kojos nieko nereikia. Dviem kojom ir monke gali vaikščioti. Bet reikia žiūrėti, kaip žmogus sutvertas.

—O ar juodas žmogus ne taip sutvertas, kaip baltas?

—Žinoma, kad ne. Dievas sutvėrė žmogų padabnį į save; taigi tik baltas žmogus yra sutvertas pagal Dievo atrodą.

—O iš kur tėvas žinai, kad Dievas yra baltas?

—Nu, tai koks jis galėtų būti?

—New Yorko juodveidių kunigas Divine aiškina, tėve, kad Dievas yra juodas, ir kad juodveidžiai yra sutverti pagal jo išvaizdą.

—Tai koks tada galėtų būti velnias, jeigu Dievas juodas?

—Kunigas Divine tvirtina, tėve, kad velnias yra baltas, toks, kaip visi baltaveidžiai. Taigi prieš juodveidžius tėvas per daug neprotestuok, nes Dievas gali už tai supykti.

—Maiki, taip negali būti, kaip tas nigerių kunigas sako. Jis meluoja.

—Gerai, jeigu tėvas jam netiki, tai pasakyk, kas sutvėrė juodveidį?

—Aš, Maiki, negaliu to pasakyti, ba nemaciau, kas jį tvėrė; ale aš galiu tau išsakyti, kad baltas su juodu negalima sumaišyti, ba ir naktis su diena nesimaišo.

—O ar tėvas užmiršai, kaip anais metais lietuviai komunistai Chicagoje tuokėsi su juodveidėmis? Ir vis dėlto saulė neužtemo.

—Jes, Maiki, aš atsimenu, kad po Čikagą bėgiojo lietuviški nigeriukai; ale tai ne pagal Dievo prisakymą.

—O kur toks prisakymas yra?

—Jei tu jo nematai, tai pažiūrėk į paukščius. Ar tu esi kada nors matęs, kad karveliai su varnom porotūs?

—Špokai su strazdais taipgi nesimaišo. O kas tokį padarė? Juk ne Čikagos komunistai su nigeriom.

—Tokį pareik, vaike, padarė pats Dievas. Nu, tai kaip tu norėtum, kad baltas žmogus dėtusi su juodu, jeigu ir paukščiai to nedaro?

—Bet visgi tėvas negali išaiškinti, kaip juodveidžiai atsirado.

—Pasaulio sutvėrimas, vaike, yra išaiškintas šventose knygos. Žiūrėk tenai.

—Jeigu tikėti "šventoms knygomis," tėve, tai juodveidžiai yra to paties Dievo vaikai, reiskia, artimi mūsų broliai, nors ir juodi. O savo artimus brolius Dievas liepia mylėti. Tai ką dabar tėvas sakysi?

—Maiki, tu čia apsukai man galvą, todėl aš negaliu nieko tau pasakyti. Pirma aš noriu pamislyti. Gal reikėtų dar ir išsigerti.

—Jeigu nori gerai pagalvoti, tėve, tai negerk. O dabar lik sveikas ir galvok.

—Lietuvos ežerų svarbiausios pramoninės žuvys yra stinta, seliava, karšis, kuojas, lynas, aukštelė, lydeka, ešeris, vėgėlė, ungurys.

—Raudonoji Armija Kauną užėmė 1944 m. rugpjūčio 1 d.

NAUJIENOMS 45 metai

Gerai paruoštoje dirvoje pasėtas grūdų brandžiai auga, akalsiai žydi.

J. VLKS

KAZYS GUGIS

1914 m. vasario 19 d. Chicagoje pradėjusioms eiti "Naujienuoms" dirva visuomeninės ir politinės lietuvių ateivių minčiai brandyti, jai ugdyti ir skatinti bei brangyti kultūros apraiškas jau buvo seniai pu- renama.

Chicagoje gyvenančių lietuvių ateivių tarpe būsimo dienraščio pradininkais jau buvo 1892 m. gruodžio 12 d. pradėjusi eiti "Lietuva", 1920 m. nustojo eiti. 1899 m. sausio 9 d. Chicagoje pasirodė "Katalikas", kuris tęsė eiti daugiau 10 metų. 1911 m. gegužės 10 d. Chicagoje pasirodė anarhistinės dvasios "Laisvoji Žmonija", bet tuoj pranyko. 1912 m. vasario 21 d. Chicagoje išėjo socialistinės minties "Lietuvių Žurnalas", kuris nustojo eiti 1914 m. pabaigoje. 1913 m. vasario 12 d. Chicagoje išėjo juokų "Dievo Rykštė".

1914 m. sausio 14 d. išėjo "Galvočius", bet dingio be žinios. 1914 m. vasario mėn. išėjo juoko ir satyros "Sakė". Tais pat metais ejo socialistinės minties "Žarija". Demokratijos pradmenims lūkstenti, laisvajai minčiai puoselėti kovo mėn. išėjo mėnesinis laikraštis "Jaunoji Lietuva", būsimo Nepriklausomos Lietuvos Vytauto D. universiteto profesoriaus Albino Rimkos redaguota. 1914 m. veik kartu su "Naujienuomis" pasirodė žurnalas, skirtas scenos meno reikalams "Veidrodėlis", poeto, dramaturgo Broniaus Vargšo - Laucevičiaus redaguojamas. (Žinios paimtos iš Pr. Lavinsko "Amerikos lietuvių laikraščiai").

Taigi ant jau mirusių Chicagoje buvusių laikraščių kapų turėjo išdygti "Naujienuoms" ir tarp dar einančių — įsisprauti, sutilti, sau vietą susirasti. Ir susirado. Ir per skausmus į garbę iki šiai dienai seniausios lietuvių tautoje dienraštis keliauja.

Kas gi buvo jo, to dienraščio drąsieji gimdytojai, sumanę leisti naują laikraštį nepaisant į visų kitų nepasisekimų, ir vėliau jo didieji puoselėtojai?

Kas iš JAV lietuvių ateivių visos nėra gidžės kuklaus, santūrus, visuomet lygsvaros neprarandantis Kazio Gugio pavardės? — Ar tai tas pats, kuris ilgus metus buvo Susivienijimo Lietuvių Amerikoj vykdomosios tarybos išdinininku? Savitarpi- nės Smulkaus Kredito Bendrovės — Universal Savings and Loan Association įsteigėjas ir daugelio kitų visuomeninių darbų sumanyto- jas, jų kurėjas? — paklaus- nekantrus skaitytojas, kuris to nežino.

Taip, tai jis, gimęs 1879 m. kovo 4 d. Pagyvenėje, Betygalos valstijoje, Rasei- nių apskr. Taigi, tas tylusis, užsiųpyręs žemaitis kartu su "Naujienuomis" paminės savo margo įvairaus ir našaus gyvenimo 80 metų sukaktu- ves, deka, ilgos ligos pagul- dytas į lovą.

K. Gugis 1902 m. baigė Liepojos gimnazijos moks- lus. Likimo jam buvo lemta atsidurti šiaurės Atlanto vandenyno, Jungtinės Ame- rikos valstybėse. Čia jis ran- kų nenuleidžia, nevilčiai ne-

pasiduoda. Dirba ir mokosi. 1912 m. jis baigia Armo- ur institute mokslus įsigyda- mas mechaniko inžinieriaus bakalauro laipsnį. Bet ši profesija jį, kaip panūdusį visuomeniniam darbui, ne- masino. 1915 m. jis baigia Kent College of Law — teisės mokslus. Ir nuo tada pradeda verstis advokato profesija. 1913 m. pabaigo- je jam sovė mintis, kad jau yra pribrendęs laikas pradėti leisti plačios visuomenės sluogsniams skirtą, visiems prieinamą laikraštį, kuris priartintų ilgainiui virsti dien- raščiu. Laikraštis neprivalė- ty būti srovinis, bet jo veda- moji mintis — turi būti skirta tiems, kas labiausiai yra iš- naudojamas ir kas teisiu- niu ir politiniu požiūriu yra skriaudžiamas. Kadangi Kazys Gugis tuo jaunystės dienų linko į tuos, kas pase- kė ir ugde socialistinę mintį ir kartu su jais ejo, tai jo i- sitikinimu toks turėtų būti ir būsimas laikraštis, bet lei- džiū visiems pasisakyti, kas teisybės įžvelgo.

Kazio Gugio to sumany- mo laikraštį leisti talkininku ir prirejęju buvo taip pat mūsų visuomenėje plačiai žinomas ir iki šiol nepamir- štas Antanas Lalis. Tas pats, kuris suredagavo iki šiol tik savo vertės nepraradusį, bet ir platesni iki šiol neįsleista "Dictionary of the Lithua- nian and English Language" — Lietuvių ir angli- kalbos žodyną, kurį 1900 m. išleido "Lietuvos" laik- raštis Chicago, o jo trečioji laida jau spėjo pasirodyti 1915 m. naujai išaišyta ir perredaguota.

Antanas Lalis (Lelys) gimė 1873 m. Skaigiriu kaime, Pušaloto vals. Pane- vėžio apsk. Jis mokėsi Min- taujos gimnazijoj ir jau ta- da priklausė slapta lietu- vių mokinių kuopelei. Ar ne 1894 m. atvyko į JAV. Čia tuoj įsijungė į laikraštini- ko darbą. Jis 1896-1898 m. redagavo "Pennsylvanijos Darbininką". To laikraščio leidėjas, ir jo bendradarbis buvo socialdemokratas Kunčmonas, taip pat Min- taujos gimnazijos auklėti- nis, JAV lietuvių socialistų organizatorius. 1899 m. A. Lalis redagavo socialistinės minties laikraštį "Nauja Draugija", kuris išėjo tu- metų sausio 13 d. 1900 m. A. Lalis pradėjo bendradar- biauti ir redaguoti tų metų rugsėjo mėnesį laikraštį "A- lus". Likimo jam buvo lemta atsidurti šiaurės Atlanto vandenyno, Jungtinės Ame- rikos valstybėse. Čia jis ran- kų nenuleidžia, nevilčiai ne-

venti Chicagon, kurį laiką dirbo "Lietuvos" laikraščio spaustuvių raidžių rinkėju. Pradėjus eiti Naujienuoms, jis dirbo redakcijoj redak- toriaus pavaduotoju. 1931 m. jis grįžo Lietuvon ir ap- sigyveno Šapalų sodyboje, Šakių apsk., kuri buvo pirk- taGugiu. To pirkinio dali- ninku, rodos, buvo ir A. La- lis. Švietimo ministerija jam pavedė pagrindinai pertvar- kyti Lietuvių - anglių žody- ną ir paruošti jo naują lai- dą. Į tą darbą A. Lalis ir buvo įsitraukęs. Deja, ka- ras, raudonoji ir rudoji Lie- tuvos okupacija tą jo darbą nutraukė. Jis tada apsigy- veno Panevėžyje ir ten te- begyvena.

K. Gugis, A. Lalis sau spaudos talkininku, Naujie- nų redaktoriu pasikvietė Pijų Grigaitį. Jie trys ir kiti sudarė "Naujienuoms" leisti bendrovę.

Pijus Grigaitis gimė 1883 m. spalio 16 d. Gudauciu kaime, Bublelių vals. V. Ku- dirkos Naumiesčio apsk. Mokėsi Marijampolės ir Mintaujos gimnazijose. Tei- sės mokslus pradėjo studi- juoti Petrograde (Lenin- grade) ir juos baigė Berne, Šveicarijoj, kur du metus stu- dijavo ir filosofiją. Chicago universitete gavo teisių dak- taro laipsnį. Pijus Grigaitis jau nuo gimnazijos laikų buvo įsitraukęs į lietuvių pogrindžio veikimą ir 1905 m. revoliucijos Lietuvoje bu- vo vienas iš uoliųjų dalyvių. Buvo maskolių žandarmeri- jos suimtas, kalintas ir iš S.

DR. PIJUS GRIGAITIS

Kalvarijos kėlimo sėk- mingai pabėgo. 1906 m. Lietuvos Socialdemokratų Partijos buvo komandiruot- tas į JAV Lietuvos revoliu- cijai aukų parinkti. Tokių čia surinko apie 29 tūkstan- čius rublių. Šią misiją JAV atlikęs, vėl grįžo Šveicari- jon teisės mokslų baigti. Antru kart jis į JAV atvyko ar ne 1913 m., įsikūrė Balti- morėje, kur redagavo J. Ja- siulevičiaus leidžiamą so- cialistinės minties savaitraš- tį "Pirmyn".

Taigi, žemaitis, aukštai- tis ir zanavykas ir kiti suda- rė tą bendrovę "Naujienuoms" leisti, kurios štai jau 45 me- tai kaip sėkmingai eina ir yra giliai įleidusios šaknis į mūsų ateivių gyvenimą ne vien tik čia, JAV, bet ir už JAV sienų, kur tik lietuviai gyvena. Nenuostabu, nes nėra tokio lietuvių visuome- nės sumanyto, darbo apie ką "Naujienuoms" teigiama- ir neįgiamai nepasisakytų — visuomet atvirai, laisvai ir išsami, ar kam tas patinka ar nepatinka. Visi Lietuvos valstybės gyvenimo didesni ar mažesni įvykiai taip pat surado ir suranda atbalsį "Naujienu" skiltyse. Ir tais atvejais "Naujienuoms" nieko nevyniodamos į šilkus atvi- rai pasisako. Gal dėl to at- virumo spaudos laisvo žo- d-

JIE GRAZIAUSIAI ČIUOZIA

Apacioje figurinio čiuožimo čempionė Carol Haiss ant ledo. Viršuje ji su Hanna Walter (vidury) iš Aus- trijos laimėjusia antrąją vietą, ir dešinėj Sjoukje Dij- kstra iš Olandijos, kuri laimėjo trečiąją vietą tarp- tautinėse figurinio čiuožimo rungtynėse Colorado Springs, Colo. Apacioje dešinėj Tim Brown iš Sacra- mento daro paskutinį posukį varžybose čempiono var- dui gauti.

žio pamėgimo "Naujienuoms" "Naujienu" redakcijoj dir- turi tiek pat savo nuosirdžių bo dar prieš antrąjį pasau- draugų, talkininkų, kiek tu- ri ir visokeriopų priešų — atvirų ir slapukais veikian- čių.

"Naujienuoms" redakto- rius dr. Pijus Grigaitis buvo tikras radinys. Į jį lyg į ge- rai užgrūdintą plieno lydinį šinės ir kairės, kaip yra pri- atsimuša visos negerovės ir priešų pyktis net iki visoke- riopų kaip kada grasinimų, ra- smeninių šmeižtų. Bet šis zanavykas jau iš jaunystės dienų visokeriopose visuo- menės kovose ir jų sūku- riuose užgrūdintas nepabū- sta, rankų nenuleidžia ir vi- suomet savo, kaip kada aš- tria, nuolaidos nežinančia plunksna atsikerta. "Nau- jienuoms" ir dr. P. Grigaitiui tiktų ir pritiktų šūkis: **Zo- dis, mūsų vienintelis ginklas dėl tos mūsų tautos.**

Suprantama, laisvas žo- dis, iš šalies kieno nors api- nasriu nepažabotas.

"Naujienu" redaktoriaus talkininku, bendradarbiu, pavaduotoju yra tylusis **Kostas Augustas**, žemaitis, gimęs 1903 m. vasario 20 d. Alsėdžiuose, Telsių apsk. Jis mokėsi Panevėžyje, dar prieš pirmąjį pasaulinį karą priklausė slapta Lie- tuvos moksleivijos "Ausri- nės" sąjūdžiui. Savo palin- kimus į laikraštiniško dar- bą išmėgino dar Lietuvoje gyvendamas "Lietuvos ū- kininke", "Lietuvos Žinio- se". 1913 m. atvyko į JAV, Valparaiso universitete ir kituos institute studijavo chemiją. Yra redagavęs Valparaiso "Moksleivių Ke- lius", bendradarbiavo "Vienybėje Lietuvninkų", "Sparnuose", "Kardė", "Jaunoje Lietuvoje" ir pra- dedant 1916 m. pradėjo dirbti "Naujienu" redakci- joje.

Dabar "Naujienu" užsie- nio žinių skyrių tvarko dar nepriklausomoje Lietuvoje laikraštijos darbą pradė- jęs **Stasys Vainoras**.

Vietos žinias ir kitus re- dakcijos darbus atlieka da- bar **Juozas Pronksus**. Jis Nepriklausomoje Lietuvoje buvo žinomas kaip feljeto- nistas Aklasmatė, buvęs sei- mo narys, dirbęs Klaipėdos Žinių dienraščio redakcijoj ir JAV lietuvių ateivių tar- pe nėra naujakūrys. Jis ku- rią laiką gyveno Chicagoj ir

URUGVAJUS

Mes V. Kudirkos neminėjome

Iš spaudos matyti, kad beveik visur lietuviai pami- nėjo mūsų tautos žadintojo, himno autoriaus dr. Vinco Kudirkos gimimo 100 metų sukaktį. Urugvajuje tuo rei- kalu niekas ne piršto nepa- judino, net ir tie, kurie iš Lietuvos išdo algas gauna, nei kunigų vadovaujamos organizacijos, kurios, begar- bindamos visokius svetimus apaštalus, dr. Vinčą Kudir- ką pamiršo.

M. Krasinskas

DAR NĖRA VELU

Gerą knygą dovanoti nie- kada nėra vėlu. Tokia kny- ga yra Stepono Kairio at- siminimai "Lietuva budo", kuri, anot "Naujienu", vi- siems reikalinga. Jos kaina \$5.50. Gaunama ir Kelei- vio administracijoje.

MOTERŲ SKYRIUS

IGNAS ŠEINIUS

KUPRELIS

(Tęsinys)

Nuo jo skyla, plyšta mažesni sklypai ir greitai bėga priešakin. Tarytum būrys įsirusių medžioklės šunų. Štai jie apsupė saulę. Visur aptemo. Kregždės arčiau pažemio narstosi. Pro malūno langus kaip vilyčios šauda.

Kartais dusliai sumurma debesyse. Taigi dar toli, gal šonan nutrauks.

Malūnas smarkinas. Urzgia, dunda ratais. Sutrinti, sutriuškinti ką stengias. Bet labai kieta. Negali. Ir greičiau, tankiau sparnais mosuoja. Švaisto tik ir švaisto.

Sugrįžo Kuprelis.

—Vėjas didėja, — pranešė.

Užrakino duris, patikrino langus.

Viduj vis tamsiau darosi.

—Girdi? Perkūnas dunda, — nustebo Kuprelis, tolimą, bet jau smarkų dundėjį išgirdęs.

—Iš kur ta audra? — atsikosėjęs nuėjo į langą. —Ar matai? Pažiūrėk... Beskuo čia, girdžiu, malūnas pradėjo tyliau eiti. Reikia sustabdyti, — skubiai išėjo.

Iš tiesų, audra jau visai buvo netoli.

Artinosi juodas, didelis kai kalnas, verpetais dūdamas debesis. Žaibai skersai ir įstrižai jį raižė. Perkūnas kratė, dundėjo nesiliaudamas.

Sutemo, kaip naktį. Tarytum tas debesis niekuomet nesulinks, vis turės užgulęs žemę.

Iškė Kuprelis visas sušilęs.

—Kiek man vargo! Tik tai lauk ir nulaus sparną, arba net ir visą kepurę nuvers. Menkas daiktas toks malūnas: mažas vėjas — blogai, didelis — dar blogiau.

Staiga sužibavo, visur šviesiai žaliai nušvito. Net akys apraibo.

Trenkė perkūnas. Visas malūnas sudrebėjo. Ratai vienas į kitą ėmė dardėti.

—Gal malūnas pataikė? — atšokau nuo lango.

Įnirtęs vėjas minutei prapuolė. Paskum papylė, lyg debesis būtų pratrūkę.

—Ko čia audros paisyti, klausyk, aš pasakosiu. Malūnas apdraustas, nėra ko bijoti, — nusišypsojo Kuprelis atsisėdęs ir ramiai pasakoja toliau. Kai perkūnas smarkiau ima griauti, jis balsiau pasakoja. Viską gerai girdžiu.

Vėl žaibas praskyrė tamsą. Nušvietė visą kambarėlį, Kuprelio veidą. Per veidą riedėjo dvi didelės ašaros. Jos tuo metu taip sutviko, lyg pačiu žaibu užsidegė.

Kuprelis pasimatė baisiai toje šviesoje: visas išdžiūvęs, išsekęs. Į kuprą įsitraukęs. Veidas mėllynas. Akys šaltai, žiauriai spindi.

Man atrodė, kad pamačiau kokį šešėlį, atėjusį iš ano pasaulio, kuris iš tenai praneša amžinus sopulius ir nepabaigiamas kancias. Atrodė, kad tos žaibo šviesoje ugnimi sutvyskusios ašaros ne jo, o kokios seniai jau su kūnu atsiskyrusios, klajojančios sielos.

Perkūnas toliau nudardėjo, lyg veždamas per dangų žemei ardyti galingas patrankas. Čia, regis, nesuardė, gal geriau paks kur toliau.

(Galas)

IS GIESMIŲ APIE SAULĘ

Ilgų miško takeliu
Juokdamos tu ateini —
Tarp žolelių ir gėlių
Žaist laukuos ir vandenį...
Tu kaip vasara graži —
Plazda tavo kaspiniai,
Lenkias tau žiedai gležni,
Giesmes gieda vandenai...
Pievoj, upėj ir širdy
Laimės taurė sklidina...
Girių paukštė, kur skrendi? —
Saulė — meilė amžina!...
Ak, priglausk švelnia ranka,
Rožių sultim apšvaigink —
Kvepia rytmečio lanka,
Vytyti dainuot mėgink...
Ilgų miško takeliu
Juokdamos tu ateini —
Tarp žolių ir gėlių
Žaist su gulbėm vandenį...

Stasya Santvaras

(Iš neseniai išėjusios jo poezijos rinktinės "Atidari langą")

ŠIU DIENŲ "GRAŽŲS" PAVYZDŽIAI

Viršuje kairėje Elizabeth Duncan ramiai sėdi Ventura, Cal. teisme, kai tuo metu jos sūnus Frank išbėga iš teismo salės šaukdamas: "Aš negaliu iškėsti". Apačioje kairėje Luis Moya pasakoja teismui, kaip jis žiauriai nuzudė Frank Duncan nešėją žmogą, pagal Frank motinos Elizabeth Duncan reikalavimą. Viršuje dešinėje surakinti vedami į kalėjimą Brooklyn policininkas Francis Rogers su kitu asmeniu, kurie kaltinami išprievartavę 60 metų moterį ir ją nuzudę. Dešinėje apačioje siuvėja Ann Mileo, mėginusi susidaryti kraitį, apvogdama New Yorko banką.

MOTERYS IR VARDAS

Kanadoj ir Amerikoje, kai moteris ištėka, tai praranda ir savo vardą. Jei kokia Ann ištėkėjo už Robert Smith, tai jau yra Mrs. Robert Smith. Jos vardas išnyko, kaip pavasario sniegas.

Tegu taip būna angliškose visuomenėse, jei jai tas patinka, bet aš labai piktnuosis, kad ir šio krašto lietuviai taip daro. Ir daugelis jų nebesako ir neberašo O-na ir Petras Petraitis, bet Mr. ir Mrs. Petras (žinoma, rašys Peter) Petraitis.

Lietuviai taip niekada nedarė ir kas jaučiasi esąs lietuviu, neturėtų taip daryti. Turėdamas su amerikoniais reikalų dėl fasono tegu elgtųsi taip, kaip jų įprasta, bet santykiuodami lietuviškoje visuomenėje turėtų laikytis lietuviškųjų įpročių.

Moterys dabar visur yra lygiateisės su vyrais, ir todėl tame jos vardo atėmimas aš įžiūriu jos paniekinimą. Nieko nesakau prieš pavardės suvienodinimą, nes priešingu atveju gyvenime kiltų daug visokių nesuipratimų, bet ir vardo atsakyti tikrai nėra jokio reikalo net amerikoniškas, jau ką bekalbėti mums, lietuviams. Moterys turėtų pirmosios protestuoti kai kas kas žodžiu ar spaudoje "amerikoniskai" pravardžioja.

Montrealietė

DAR TOS GELĖS

Man labai patiko Pakruojiečio pasisakymas prieš gėlių krovimą ant mirusiųjų karsto. Man rodos, kad jis teisingai nurodė, kaip galima daug tikslingiau sunaudoti gėlėmis išmetamus tuo atveju pinigų.

O. G. Jatužienė nori tą paprotį pateisinti tuo, kad ir mes ir kitais atvejais be naudos išžarstome dideles sumas — prageriame, prarūkome ir tt. Tas teisybė, bet tokiais atvejais gyvieji (kurie taip daro) jaučia ma-

Jublain blackberry brandy

\$1.35

pusė

pantės

lonumo. O juk miręs gėlėmis nebesidžiaugs.

Nesigailekime gėlių gyviesiems visokiomis progomis pradžiuginti, o mirusiems reikime savo pagarbą ir meilę tokiomis "gėlėmis", kurios ilgai žydėtų, juos primintų, o ne tokio- mis, kurias kaip sargas dar joms nenuvėžęs į šiukšlyną išmeta. O taip bus tada, kai mes gėlėmis ant karsto numatytas išlaidas paskirsime kuriam nors naudingam visuomeniniam tikslui, kuris buvo brangus mirusiajam.

Montrealietė

OBUOLINIS KISIELIUS

Kisieliai verdami tiršti ir apyskysčiai — tai pareina nuo šeiminių skonio. Tirstam kiseliui reikia imti 1 šaukštą bulvinių miltų (potato flour) vienam puodeliui skystimo. Skystam kiseliui užtenka arbatinio šaukštelio (su kaupu) bulvinių miltų vienam puodeliui skystimo.

Obuoliniams kiseliui paimti 2-3 svarus obuolių, smulkiai supiaustyti, išvirti vandeny su cinamonu. Sugrūsti, iškošti per sieta. Tokios obuolinės skystos košės paimti 5 puodelius, pridėti pusę puodelio ar mažiau cukraus (pagal skonį), išspausti pusę lemono sūnuką ir užvirinus įpilti bulvinių miltų, išmaišytus puodely atausintos obuolinės sūnukos. (Miltų dėti pagal auksčiau nurodytą normą — šaukštui sūnukos — šaukštą arba šaukštelis bulvinių miltų). Gerai išmaišius, leisti vieną kartą užvirti ir tada šaldyti.

TAFILĖ NUO KRAZANTĖS

Lietuviškai knygai vis daros sunkiau nepasirodyti. Todėl P. Orintaitis naują, idomią apysaką iš Nepriklausomos Lietuvos gyvenimo "Tafilė nuo Krazantės" sumanė išleisti autorės bičiulių būrelis, kuris renka iš anksto užsakymus. Knygos kainą bus tik \$2. Užsakymus prašoma siųsti Marginių knygynui šiuo adresu: Marginiai, 2511 W. 69 St., Chicago, Ill.

Knyga išeis ne vėliau

kaip ankstybą rudenį. Visi knygos mėgėjai iš anksto sumokėdami po \$2 padės tai knygai pasirodyti. Būkite jų eilėse.

MAIKIO KRAITIS

Mūsų skaitytojai kartu su prenumerata atsuntė ir dovanų:

Atsuntė po \$2.00: V. Maksyvytis, Chicago, Ill., D. Intas, Mt. Vernon, N. Y., J. Valuckas, Waretown, Conn., P. Mankus, Blackstone, Mass.

J. Miksys, Chicago, Ill. \$2., P. Wosylius, Willow River, Canada, \$1.75.

Po \$1.50: R. Kolbert, Scotia, N. Y., S. Tekutis, Brighton, Mass., A. Gaidukas, Chicago, Ill.

Po \$1.50: Joe Ambrasas, Montreal, Can., A. Kontautas, Cicero, Ill., F. Shanta, Westville, Ill., A. Praniavičius, Montreal, Can., P. Vencunas, Calgary, Alaa, Can.

Po \$1.00: R. Shertick, So. Boston, Mrs. J. Gritis, Chicago, Ill., K. Purvinis, Hobart, Ind., J. Naumonas, Chicago, Ill., J. Milicka, Bethesda, Md., O. Vizbaras, Montreal, Can., P. Bukis, Miami, Fla., J. Machonis, Moundsville, W. Va., A. Andriulis, So. Boston, P. Macys, Woodhaven, N. Y., E. Stupelis, Miami, Fla., Mrs. J. Poska, Chicago 19, Ill., J. Evaskevich, Camden, N. J., D. Pocius, Brooklyn, N. Y.

Po \$1.00: S. Kulikowsky, Hamburg, Pa., J. Mickunas, Chicago, Ill., A. Milkavaitis, Cicero, Ill., H. Grimm, Chicago, Ill., P. Tumėnas, Brooklyn, N. Y., J. Chensuk, New Haven, Conn., J. Yackus, Montreal, Canada, J. Cesūnas, Vancouver, B. C., Can., K. Lukas, Barrington, P. Q., Can., Z. Pakalniškis, Hartford, Conn., A. Radzevičius, Amsterdam, N. Y.

Po \$0.75: E. Krakauskas, Waretown, Conn.

Po \$0.50: P. Klem, Coldwater, Mich., Wm. Mjkonis, Rochester, N. Y., J. Jukonis, Montreal, Canada, V. Domeika, Hamilton, Ont., Canada, L. J. Stasulis, No. Miami, Fla., A. Danis, Cleveland, Ohio, J. Lukosius, Phila. Pa., Mrs. M. Bratenas, Dorchester, Mass., Z. Akstinas, Haverhill, Mass., M. Kishkis, Sioux City, Iowa, M. Batvinas, St. James, N. Y., A. Rinkus, Detroit, Mich., S. Weaver, Bridgeport, Conn., M. Martin, Hartford, Conn., A. Grigalunas, Brighton, Mass., J. Ragauskas, Baltimore, Md., J. Laurinaitis, Rummende, N. J., S. Jankauskas, P. Q., Canada, K. Belkis, Montreal, Can., K. Dudonis, Philadelphia, Pa., J. Urbonas, Lawrence, Mass., P. Kavallauskas, Albuquerque, N. M., J. Pelonis, W. Pittsburgh, Calif., P. Urbonas, Pawtucket, R. I., P. Budreika, Verdun, P. Q., Can., A. Petronis, Manchester, Conn., B. Bartash, Worcester, Mass., J. Karpa, Coronation, Alta, Can., J. Zvirblis, Brooklyn, N. Y., Mrs. B. Sadauskas, Scranton, Pa., Peter Spurgis, Branch, Michigan, J. Stukas, Brooklyn, N. Y., J. Dradzius, W. Hartford, Conn., J. Navickas, Brooklyn, N. Y., M. Sungaila, Phila., Pa., W. Shimonis, Phila., Pa., C. Kupris, Akron, Ohio, J. Tamonis, Detroit, Mich., J. Sherman, Hot Springs, Ark., P. Skama, Middlebury, Vt., A. Kalus, Phila. Pa., J. Gudonis, Oak Lawn, Ill., P. Staum, Manches-

MOKO VAIKŠCIOTI

Aktorius Mel Ferrer padeda savo žmonai aktoarei Audrey Hepburn vaikščioti. Mat, ji sausio 28 d., vaidindama gamtiname filme joji, nukrito nuo arklio ir susižeidė.

ter, Conn., Ig. Yasunskas, Glen Park, Alta, Can., A. Ulevičienė, Herron, Ill., Mrs. M. Alenaskas, Montreal, Can., J. Malinauskas, Camden, N. J., Mrs. F. Kaupas, Elizabeth, N. J., J. Šileika, Chicago, Ill., A. Laurintas, Chicago, Ill., A. Lukas, Detroit, Mich.

Po \$25: Mrs. M. Ginkus, Malden, Mass.

Visiems, atsuntusiems laiške rašyti aky, širdingai dėkoja

Administracija

SUVALGĖ 10 SV. BET PRALAIMĖJO

Prancūzijoje 19 metų jaunuolis ėjo lažybų per vieną valandą suvalgyti 13 svarų kalakutą.

Tas vyrukas jau kartą buvo laimėjęs lažybas, suvalgydamas 4 su puse kvorčių viralo, bet šias lažybas pralaimėjo, nes per valandą tepajėgė suvalgyti 10 svarų kalakutienos.

SKAITYTOJŲ BALSAI

Ker Malkie mamytė?

Ir vėl užskleidėme vienerių metų lapa. Keleivis su Maikiu ir Tėvu lankė mus ištisus metus kas savaitę, nežinėdami nei oro nei kitų sąlygų. Daug malonių ir linksmy valandų su jais praleidome. Ačiū jiems už tai. Nustokite mūsų dūrelių varstę ir siemet. Todėl įdedu šiek tiek batams "tepalo".

Maikis atrodė lyg šautuvą rankose turėtų. Gal ir jis pasidavė mašai. Šiandien motinos savo vaikams grėičiau šautuvą negu saldainį perka. Jos vos iš vystyklų išsiritusį vaiką šautuvais apkarsto ir taip apginkluotą paleidžia į gatvę, lyg ten būtų pilna baisyų žvėrių.

Bet aš negirdėjau, kad Maikis būtų prisiminęs savo motinėlę. Nejaugi ir jis būtų iš tų senovės istorijos palikonių, kada vyrai, o ne moterys gimė, kaip evangelijoje parašyta: Abraomas pagimdė Izaoką, Izaokas pagimdė Jokubą ir tt.

Aš norėčiau žinoti, kame yra Maikio mamytė? Kenosha, Wis.

Barbora Krušiniene

VELYKOS ir KNYGOS

Netoli Velykos, jau galvoime, ką dovanosime savo artimiesiems. Todėl, apie dovanas galvodami, atsiminkime, kad geriausia dovana bus knyga. Be šitoj viatoj nuolat skelbtų knygų, Keleivio administracijoje galima gauti dar šias knygas:

DAINU KRAITIS, 200 lietuviškų dainų su gaidomis 224 psl., kaina \$3.00.

JURININKO SINDABO NUOTYKIAI, idomūs pasakojimai jaunimui, 108 psl., kaina \$2.00.

ANOJ PUSĖJ EŽERO, Pulgio Andriusio apysakos, 101 psl., kaina \$1.50.

NAKTYS KARALISKUOSE, Ludo Dovydeno apysaka, 168 psl., kaina \$2.00.

VLIKŲ GRUPIŲ KOMISIJOS PRANESIMAS, arba kodėl mūsųose nėra vienybės, 80 psl., kaina \$1.00.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, Jonas K. Karys, 225 psl., kaina \$5.00.

IS DUMINĖS LŪSNELES, K. Kraučiuo eilėraščiai, 124 psl., kaina \$1.00.

VARPAS NR 3-4 (Vincas Kudirkos šimtmetis. Nepriklausoma ir paversta Lietuva ir kt. str.), 196 psl., kaina \$2.00.

LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS PROGRAMINIS GAIRIS, 32 psl., kaina 25 centai.

LIETUVOS SOVIETIZACIJA, prof. M. Roemeris, 48 psl., kaina 35 centai.

JAUNASIS SOCIALDEMOKRATAS Nr 4 ir 5, kaina 35 centai.

MOTERYSTĖ, J. E. Georg, daug patarimų kaip natūraliai gimimus reguliuoti, 224 psl., kaina \$3.00.

KELIAS Į PASISEKIMĄ, J. Grabau-Grabausko patarimai kaip elgtis visokiems atvejais, 144 psl., kaina \$2.00.

LIETUVIŲ TAUTINĖS PUOMENOS, Vladas Vijeikis, 42 psl., kaina \$0.50.

DVYNUKXS, N. Butkianės apyskaitės vaikams, 34 psl., kaina \$1.00.

LEKUCIO ATSIMINIMAI, A. Giedraus pasakojimai mažiems ir nemažiems, 136 psl., kaina \$2.50.

PRAKTINĖ LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA, A. Seslauskio, 97 psl., kaina \$2.00.

DAIKTAI IR NUOROKOS, L. Zitkevičiaus lyrinės ironijos, 46 psl., kaina \$1.00.

LIETUVOS ŽEMĖLAPIS, kaina 50 centų.

DAKTARAS IS PRIEVARTOS, 3 veiksmy Moliero komedija, 59 psl., kaina 30 centų.

KUR MŪSŲ BOCIŲ GYVENO, Z. Aleksa, 72 psl., kaina 25 centai.

DIDYSIS SAPNININKAS, 185 psl., kaina \$1.50.

PASAULIŲ RATAS — astro-

sekas, 56 psl., kaina 50 centų.

APIE TURŲ ISDIRBIMĄ, 139 psl., kaina 50 centų.

SOCIALIZMO BLAIVUMAS, 230 psl., kaina \$0.50.

EGLE, duetas iš tos operos, M. Petrauskas, kaina \$0.50.

ISTORIJOS ĮZYMIJŲ EUROPOS TAUTŲ, dalyvavusių didžiojoje karoje, M. Avietenai-
193 psl., kaina \$1.50.

SVENTADARBAI, 1 veiksmo tragedija, N. Gintalas, 33 psl., kaina \$0.25.

ALKOHOLIS IR KŪDIKIAI, 23 psl., kaina \$0.15.

KRAUJAS IR KERSTAS, novelė, V. Kirlys, 103 psl., kaina \$0.20.

LIETUVIŲ VESTUVINIAI, PAPROČIAI — paveikslai su aprašymais, A. Dargis, 46 psl., kaina \$1.00.

NEW ORIGINAL POLKAS, Ch. Kinderis, gaidos akordeonui su smuiku, kaina \$0.75.

LIAUDIES DAINOS, gaidos mišriam chorui, V. Banaitis, kaina \$1.50.

MAELBOROUGH'S LITHUANIAN SELF-THAUGHT, M. Inkenė, geras vadovėlis lietuvių kalbos mokytis angliskai kalbančiam, 144 psl., kaina \$1.25.

KAS YRA SOCIALIZACIJA, K. Kautsky, 31 psl., kaina \$0.30.

SLIUBINĖ ISKILMĖ, 1 veiksmo komedija, 29 psl., kaina \$0.15.

MONOLOGAI IR DEKLAMACIJOS, 96 psl., kaina \$0.25.

EILĖS IR STRAIPSNIAI (Kaip asirado poezijai, reumatizmas, Kražių skerdyne ir kt.), 97 psl., kaina \$0.25.

ANARCHIZMAS, 29 psl., kaina \$0.15.

SALOMĖJA, vieno akto drama, 59 psl., kaina \$0.25.

DEBATŲ SOCIALISTŲ SU KLERIKALAIS, 45 psl., kaina \$0.15.

DĖL PINIGŲ, 3 veiksmy drama, L. Tolstojus, 62 psl., kaina \$0.35.

LYTISKOS LIGOS, dr. F. Matulaitis, 24 psl., kaina \$0.25.

DELKO ŽMOGUI REIKIA 16 psl., kaina \$0.10.

MATERIALISTISKAS ISTORIJOJ SUPRATIMAS, 80 psl., kaina \$0.20.

KUNIGŲ CELIBATAS (kodėl kunigai neveda), 58 psl., kaina \$0.25.

NIHILISTAI, 3 veiksmy tragedija, 61 psl., kaina \$0.25.

KARĖS NUOTAIKOS, vieno akto - veiksmo drama, 42 psl., kaina \$0.20.

CHAMAS IR APASTALAS, 3 veiksmy komedija, 48 psl., kaina \$0.25.

STABMĖ DISKA LIETUVA, 72 psl., kaina \$0.10.

KAIP SENOVEJE ŽMONES PERSISTADYDAVO SAU ŽEME, 28 psl., kaina \$0.10.

SIELOS BALSAS, J. Smelstoriaus eilėraščiai, 221 psl., kaina \$0.75.

DLKO ŽMOGUI REIKIA GERT IR VALGYT, dr. A. Garmus, 40 psl., kaina \$0.15.

DAINOS APIE LAISVĘ, A. Giedraitis, 32 psl., kaina \$0.75.

ZEMES PAKOPOS, J. Baltrušaičio eilėraščiai, 151 psl., kaina \$0.75.

LIETUVOS RESPUBLIKOS ISTORIJA su spalvotu žemėlapiu, 96 psl., kaina \$0.75.

Užsakymus su pinigais prašoma siųsti:

KELEIVIS
636 Broadway
So. Boston 27, Mass.

Vietinės Žinios

Dailės darbų paroda

Albino Elskaus dailės darbų paroda, rengiama studentų santariečių, bus kovo 14-15 dd. Tautinės S-gos namuose, 484 E. 4th St., So. Bostone. Atidaryme, kovo 14 d. 5 val. popiet, apie dailininko ir gamtos santykių, ypač šių dienų me- ne, kalbės, iš New Yorko atvykęs, pats dail. A. Elskaus.

Albinas Elskaus yra vienas ryškiųjų jaunosios kartos dailininkų, todėl bostoni- kiai turėtų gausiai atsilan- kyti į jo darbų parodą ir tuo būdu savo akimis pamatyti, ką ir kaip kuria tas mūsų pajėgus jaunas dailininkas.

J. Kačinskio muzika amerikiečiams

Kovo 17 d. 8 val. 30 min. vakare West Junior High School salėj Brocktone Je- ronimas Kačinskis su Broctono simfoniniu orkestru atliks savo simfoninį kūrinį. Kita programa diriguos Hartfordo Hartt muzikos kolegijos prezidentas dr. M. Paronov.

Programoje taip pat da- lyvaus 100 asmenų Brockto- no mišrus choras, atliks Mendelssohno oratoriją so- listams, chorui ir orkestrui. Biletų iš anksto galima užsakyti telefonu: Jupiter 7-1191, Mrs. Ch. F. Starr, o koncerto dieną juos bus ga- lima gauti prie įėjimo.

Lietuviai, muzikos mėgė- jai neturėtų praleisti šios progos. Jų didenis dalyva- vimas koncerte būtų ne tik mūsų kompozitoriui padra- sinimas, bet ir paskatinimas amerikiečiams daugiau do- mėtis mūsų muzikos kūrė- jais.

John Roman tik koliotis tegali

Jaunystėje John Roman Keleivį policijai skundė. Vėliau jis tapo gana taikus „strieličius“, bet atėjo sena- tvi, ir jis tik koliotis begali. Tokią „maldą“ jis pakarto- jo ir praėitą sekmadienį per radiją, kuris jam duoda progos tokį „dorą“ darbą dirbti.

Bet vienu požiūriu Ro- man nepasikeitė: jis kaip buvo taip ir tebėra neapy- kantos kupinas visiems, kas kitaip mano, nors dedasi dideliu Kristaus mokslo skelbėju ir dorybių pavyz- džiui.

Sveikina Mary Stashis

Sveikiname draugę Mary Stashis, gyvenančią 6 Centre St., Cambridge, Mass., ir linkime jai po sunkios li- gos greitai susiprėti.

Anna ir Charis Chirvinskai

Bridgeport, Conn.

Balfo metinis susirinkimas

Kovo 4 d. Tautinės S-gos namuose buvo BALFO 117 skyriaus metinis susirinki- mas.

Iš valdybos pranešimų paaiškėjo, kad skyrius per- nai iš įvairių šaltinių (ge- gužinės, banketo, nario mo- keščių, aukų) surinko apie penkiolika šimtų dolerių ir pasiuntė centrui \$1,300. Pa- žymėtina, kad tariamųjų administracijos išlaidų val- dyba beveik neturėjo, visa, kas gauta sunaudota šalpos reikalams.

Be pinigų skyrius pasiun- tė centrui apie 2,000 svarų įvairių drabužių, kuriuos su- rinko iš geros širdies bosto- niškių.

Sumanymuose buvo iškel- ta mintis stengtis daugiau surinkti nario mokesčio. Jis toks mažas — vos vienas doleris metams, todėl kiek- vienas gali pajėgti jį sumo- kėti, o jei jis būtų surinktas iš didesnio žmonių skai- čiaus, būtų žymi pajamų su- ma (Pernai jo tesurinkta \$94).

Susirinkimui buvo prane- šta, kad skyriaus gegužinė rengiama rugpjūčio 23 d., o banketas spalio 25 d.

I valdybą išrinkti tie pa- tys asmenys: A. Andriulio- nis, S. Jakutis, M. Michel- sonienė, A. Vilėniskis, V. Vakauzas, A. Brickus, J. Jonaitis. Direktorais palik- ti visi buvusieji (J. Lapšie- nė, A. Baika, J. Petronis, J. Mikalauskas, V. Vilutis, J. Venckus) ir išrinkti šie nau- jai: K. Namaksienė, P. Jan- čauskas, P. Mučinskas ir V. Stelmokas.

Revizijos Komisija palik- ta taipgi senoji: A. Ketura- kis, E. Cibas ir J. Sonda.

Išbriovė klaidų

Keleivio Nr 8 paskelbtajame bostoniečių aukotojų sąrašė praleista V. Yankaus pavardė, kuris aukėjo \$10. Paskelbta, kad \$5 aukėjo A. Mozuraitis, o turėjo bū- ti E. Mozuraitienė.

Ramanauskai išvyko į Floridą

Drg. Frank Ramanauskas su žmona išvyko į Floridą, pažadėję grįžti prieš Lietu- vos Socialdemokratų S-gos banketą, kuris bus baland- žia 26 d. So. Bostono Lietu- vių Piliečių Dr-jos salėj.

Gėlių paroda

Antradienį S y m p h o n y Hall ir Horica Horticultu- ral patalpose atidaryta gė- lių paroda, kuri tęsis iki sekmadienio. Lankoma nuo 10 val. ryto iki 11 val. vak., sekmadienį nuo 1 val.

Dviejų latvių įdomus koncertas

Šį penktadienį, kovo 13 d. 8:30 val. vak. Jordan Hall bus antrasis šių žiemą Pabaltiečių Dr-jos rengia- mas koncertas, kurio pro- gramą atliks seserys pianis- tės Ingrida ir Karina Gut- bergs.

Jų rengtieji Amerikoje ir Kanadoje koncertai turėjo didelį pasisekimą, nėra a- bejonės, kad ir šis koncer- tas klausytojams duos gilių įspūdžių.

Biletų gaunama prie į-ėjimo, jų kaina \$1.80 ir \$2.75.

Kalbėjo angliškai nors nė vieno amerikiečio nebuvo

Stepono Dariaus posto le- gionieriai savo buvusiam vadui Juzui Lekuii surengė banketą, kuriame sveikini- mo kalbas anglų kalba iš- drožė visoki „čyfai“, jų tarpe ir John Roman, nors lietuviškai nesuprantančių nebuvo. Lietuviškai kalbėjo Dragašius, Arlauskas ir pats pagerbiamasis J. Lekys.

Ten buvęs

SLA 328 kp. susirinkimas

Jis kviečiamas Lietuvių Piliečių Dr-jos patalpose penktadienį, kovo 13 d. 7 val. vak. Visi nariai prašomi būtinai dalyvauti, nes yra svarbių reikalų spresti.

Valdyba

Lankos svečias iš Vokietijos

Siuo metu Amerikoje vieši svečias iš Vokietijos, lietuvis evang. liuteronų kunigas J. Stanaitis. Jis jau aplankė nemažai lietuvių ev. liutero- nų parapijų su pamaldomis, o ateinančią sekmadienį at- vyks į Bostoną.

Šiais metais kun. J. Sta- naitis švenčia 30 metų kuni- gavimo sukaktį, kurią atžy- mėti nori ir Bostono lietu- viai evangelikai po pamaldų prie kavutės.

Paskutinėmis savaitėmis svečias laikė pamaldas Cle- velande ir Hartforde, o iš Bostono jis važiuoja į Mont- realį ir Toronto. Kovo 31 d. jis grįžta atgal į Europą.

Lietuvių Evangelikų žiniai

Šį sekmadienį, kovo 15 d. 12 val. dieną So. Bostone bažnyčioje prie L ir 4-tos gatvių įvyks Bostono ir jo apylinkėse gyvenantiems lietuviams evangelikams pa- maldos su šv. vakariene. Pa- maldas laikys iš Europos at- vykęs lietuvis ev. liuteronų kunigas J. Stanaitis.

Po pamaldų bus kavutė.

Tik malda nugalėsime komunizmą

Taip praėitą sekmadienį paskelbė per radiją kun. Daukantas. Jei laisvoji žmo- nija tik tokį ginklą beturė- tų, tai jai tikrai jau šiandien reiktų bolševikams pasi- duoti, nes komunistai dar niekur maldų neišsigando ir neišsigas.

Puikus šachmatininkų pasirodymas

Vasario 20-23 d. d. Bos- tono Huntington YMCA rūmuose įvyko šių metų Ma- ssachusetts valstybės šach- matų pirmenybės, kuriose dalyvavo 40 šachmatininkų. Mūsų jaunuoliai Gediminas Šveikauskas ir Algis Makai- tis iškovojo prizus. A klasės p-bes laimėjo meisteris John Curdo, surinkęs 5 taš- kus (iš 6). Gediminas Švei- kauskas ir ekspertas D. Scheffer pasidalino an-ri- vieta, turėdami po 4½ taš- kų. Kazys Merkis su perny- kščiū bendru čempionu Gol- dsteinu ir kitais pasidalino ketvirtą vietą, sukorę po 4 taškus. J. Vilkas laimėjo 3 taškus ir Jonas Starinskas 2½.

Gediminas Šveikauskas sparčiai žengia į pačių stip- riausių Massachusetts vals- tybės šachmatininkų eiles. Šiose p-bėse jis nepaloshė nė vienos partijos. Lygiomis sulošė su laimėtoju J. Cur- do, J. Goldsteinu ir Wagne- riu kitas tris laimėjo. K. Merkis be kitų įveikė buv. Bostono meistrę A. Kline- vą.

B klasėje 14 metų Algis Makaitis laimėjo 4 taškus ir pasidalino trečią vietą. Po pirmenybių buvo Massachu- setts šachmatininkų metinis suvažiavimas per kurį buvo atžymėtas So. Bostono Lie- tuvių Piliečių Draugijos Šachmatų Klubas su jo vei- kėju Kaziu Merkiu, davęs šiose pirmenybėse jaunuo- lius prizų laimėtojus: G. Šveikauską ir jauniausią p- bių dalyvį Algį Makaitį.

V. Anesta išvažiuo

V. Anesta išvyko į Flori- dą, bet ne poilsio, o savo sergančio svainio aplankyti.

SLA 43 kp. susirinkimas

Kuopos susirinkimas bus šį trečiadienį, kovo 11 d. 7 val. vak. Lietuvių Piliečių Draugijos patalpose. Visi nariai prašomi dalyvauti.

Isigijo "Dienojant"

Kipro Bielinio atsimini- mų knygą "Dienojant" įsi- gijo A. Puskepalaitis ir Ch. Bajorinas iš Brooklyno, N. Y.

Mus valdys mergaitė

Kovo 13 d. Mass. guber- natoriui bus 17 metų mokinė Susan Couninan. Senato prezidentą Powers tą dieną pakeis Joan Garcia, o atsto- vų rūmų pirmininką — Ju- dith Ann Beck. Moksleiviai tą dieną užims ir kitas aukš- tasis valstybės vietas.

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Dėl to neišsigąskime, nes

Sandaros moterų kortų vakaras

Šį šeštadienį, kovo 14 d. Sandaros Moterų Klubas ruošia įdomų kortų vakarą (Whist party) Sandaros svetainėj (124 F St.). Pra- džia 7:30 val. vak. Bus gar- džių užkandžių ir vertingų dovanų.

Pelnas skiriamas Sanda- ros apskriečiai paremti. Kviečiamės visus ateiti lai- mės išmėginti ir maloniai laiko praleisti.

Rengėjos

Soko ankačiai

Onos Ivaškienės vadovau- jamo sambūrio šokėjai šoko praėitą šeštadienį televizij- jos Rex Trailer programoj, bet daugelis norinčių juos pamatyti nepamatė, nes sto- tis nebuvo nurodžiusi tiks- laus laiko ir juos į sceną iš- leido prieš 9 val., o buvo sa- kyta, kad šoks tarp 9 ir 10 valandų.

Balandžio 3 d. minėti šo- kėjai atliks televizijos daug ilgesnę programą.

52,000 kopijų per valandą

Praėitą šeštadienį būrys teisininkų ir kitų turėjo pro- gos apžiūrėti Boston GLOBE naujas patalpas ir pama- tyti visus spaustuvės ir re- dakcijos naujoviškiausius įrengimus.

Globe jau eina 87 metus ir yra didžiausias vietos laikraštis, jo tiražas apie 400,000 egz., jo įstaigoj dirba apie 1,500 asmenų.

Jo naujosios mašinos per valandą išspausdina 52,000 kopijas 96 puslapių, gali spausdinti net 4 spalvomis. Vienam numerui išleisti popieriaus sunaudojama a- pie 250 ritinių, kurio vieno ilgis yra apie 5 mylias. Po- pieriui sudėti yra sandėlis, kuriame gali tilpti apie 6,000 ritinių.

Charles J. Kay (KUČINSKAS)

Lietuvius Plumberis

Atlieka visokius "plumbing" aliejaus ir gazo vamzdžių įvedimo ir taisymo darbus. Kainos prie- namos. Pirmą negu ką darote, pa- lambinkit, paklauskit mūsų k-čnų. Telefonas CO 5-5539 12 Mt. Vernon, Dorchester, Mass.

PAMALDOS LIETUVIAMS EVANGELIKAMS

Kas sekmadienį, 12.00 val. So. Bostone, L ir 4th St. BAŽ- NYCIOJE įvyks pamaldos lietuviams protestantams. Pama- das laiko teologas A. JUR- NAS.

A. Jurėnas yra Harvardo universiteto doktorantas ir ver- či šv. Raštą į lietuvių kalbą.

NAMŲ SAVININKAMS

Pentiname namus iš lauko ir vidaus; apkalame linge- liais; sutaisome pijazus ir dengiam bei taisom stogus. Prašom kreiptis:

John Petrus
14 Garland Street
Jamaica Plain, Mass.
Tel.: JA 4-4576

APSIDRAUSK NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polic, viso- kitų kitokių ligų ir nuo ne- laiminių (ugnis, audra ir kt.). Visais insurance reikalais kreiptis:

BRONIS KONTRIM
Justice of the Peace—Constable
596 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.
Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

tai yra vaidinimas. Jie vai- dins einą tas pareigas, tik- rūjų pareigūnų prižiūrimi. Tas daroma jaunimui para- ginti daugiau politikos rei- kalais rūpintis.

Jungt. Amerikos Valstybėse gyvena 154 milijonai baltųjų ir 19 mil. 300 tūkstančių juodųjų. Juodųjų skaičius didėja 50% daugiau negu baltųjų.

INUOMOJAMAS BUTAS

Išnuomojamas 5 kambarių butas 328 E St. Kreiptis į Lithuanian Furniture Co., 366 Broadway, So. Boston, Tel. AN 8-4618.

Siuvėjas Valytojas

Vyrų ir Moterų rūbų DAROMI PATAISYMAI Kostumai išprošiami jums Belaukiant Prieinamos kainos LEON CLEANSER 483 Broadway, So. Boston

Jeį Jums Reikia

Išgityti namus, apdrausti tur- tą, užpildyti mokesčius formas (Inc. Tax) ar Notaro patarna- vimai, kreipkitės į KALVAITĮ IR STELMOKĄ — BALTIC REALTY Real Estate ir Insurance Brokerius 389 W. Broadway, So. Boston Tel. AN - 8 - 6030

Geriausias namų dailiojas

(Painter outside & inside and paperhanger) naudoja aukš- ciausios rūšies dažus, ir visokių gėdinių taisytojas su geriausia medžiaga ir garantija, yra

Jonas Starinskas.

220 SAVIN HILL AVE. DORCHESTER, MASS. Telefonas: CO 5-3554

V. Vadeiša

ODA SIUNTINIAMS Parduodu pirmos rūšies odą, au- telius, gatavus batus tinkamus siuntinimui, padus, vitpadius siuntiniams nupiginta kaina. Atlieku visus batusiuo darbus greit, sąžiningai ir duodu patari- mus apie odas. Adresas: 173 Eighth St., So. Boston nuo 7 ryto iki 7 val. vak, išky- rus trečiadienį ir sekmadienį. Telefonas: AN 8-0055

Charles J. Kay (KUČINSKAS)

Lietuvius Plumberis

Atlieka visokius "plumbing" aliejaus ir gazo vamzdžių įvedimo ir taisymo darbus. Kainos prie- namos. Pirmą negu ką darote, pa- lambinkit, paklauskit mūsų k-čnų. Telefonas CO 5-5539 12 Mt. Vernon, Dorchester, Mass.

PAMALDOS LIETUVIAMS EVANGELIKAMS

Kas sekmadienį, 12.00 val. So. Bostone, L ir 4th St. BAŽ- NYCIOJE įvyks pamaldos lietuviams protestantams. Pama- das laiko teologas A. JUR- NAS.

A. Jurėnas yra Harvardo universiteto doktorantas ir ver- či šv. Raštą į lietuvių kalbą.

NAMŲ SAVININKAMS

Pentiname namus iš lauko ir vidaus; apkalame linge- liais; sutaisome pijazus ir dengiam bei taisom stogus. Prašom kreiptis:

John Petrus
14 Garland Street
Jamaica Plain, Mass.
Tel.: JA 4-4576

APSIDRAUSK NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polic, viso- kitų kitokių ligų ir nuo ne- laiminių (ugnis, audra ir kt.). Visais insurance reikalais kreiptis:

BRONIS KONTRIM
Justice of the Peace—Constable
596 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.
Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Kas perka ar parduoda namus, kiškus, biznius kreipkitės į

Pranę Lembergą
REALTOR
197 E. BROADWAY
80. BOSTONE
Sauti nuo 9 iki 7 v. vak.
Tel.: AN 8-7031
o kitu laiku: AN 8-0699

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio programa iš stoties WLYN, 1250 ki- lociklų, veikia sekmadien- niais nuo 2:30 iki 3 val. dieną. Perduodamos lietu- viškos dainos, muzika ir Magdūtės Pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir do- vanų krautuvę, 502 East Broadway, So. Bostone. Tel. AN 8-0489. Ten gau- jamas ir "Keleivis."

Steponas Minkus.

DR. D. PILKA

Ofis Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8

546 BROADWAY
80. BOSTON, MASS.
Telefonas AN 8-1330

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais: pagal susitarimą

495 Columbia Road
Art Uplog's Corner
DORCHESTER, MASS.

Dr. J. C. Seymour

(LANDMUN)
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Vartoja viliams konstrukcijas
X-RAY Aparatų
Pritaikiu Akinius

VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8
34 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Dr. J. L. Pasakarnis

Dr. Amelia E. Rodd
OPTOMETRISTAI
VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 6 vakaro.
Sėdėdomis—ofisais uždarytas.

447 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE
400 W. Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. AN 8-0948
Res. 77 ORMOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. FA 3-5515

KETVIRTIS & CO.

—JEWELERS—
Laukrodžių-Dėmantai
Papuošalai

Elektrus Prietaisai
Reparuoti taisoma laikrodžiai,
žiedai, papuošalai

379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel. AN 8-4649